

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ СЕМИНАР 2018.

Издавач

Друштво за српски језик и књижевност Србије

За издавача

Зона Мркаљ, председник Друштва за
српски језик и књижевност Србије

Уредници

Босиљка Милић, секретар Друштва
Ана Батас, заменик председника Друштва
Зорица Несторовић, потпредседник Друштва
Александар Милановић, потпредседник Друштва
Вељко Брборић, потпредседник Друштва
Бошко Сувајџић, потпредседник Друштва

Коректура

Марија Запутил

Тираж

1500 примерака

ISBN 978-86-84885-83-0

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ СЕМИНАР 2018

НАСТАВА СРПСКОГ ЈЕЗИКА И
КЊИЖЕВНОСТИ
У ОСНОВНОЈ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

Београд
2018.

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

**59. ТРАДИЦИОНАЛНИ РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ
СЕМИНАР ЗА НАСТАВНИКЕ И ПРОФЕСОРЕ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
(САВРЕМЕНО ПРОУЧАВАЊЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА
И КЊИЖЕВНОСТИ)**

**Београд, Филолошки факултет
8, 9. и 10. фебруар 2018. године**

Четвртак, 08. фебруар 2018.

ПЛЕНАРНА ИЗЛАГАЊА

- 09.00–09.30 **Пријављивање (евидентирање) учесника и
дељење семинарског материјала (котиза-
цијски пакет)**
- 09.30–10.00 **Отварање Семинара**
**Поздравна реч председника Друштва (проф.
др Зона Мркаљ)**
**Поздравна реч декана Филолошког факул-
тета (проф. др Љиљана Марковић)**
**Поздравна реч представника Министар-
ства просвете, науке и технолошког развоја
Републике Србије**
- 10.00–10.45 **Српски књижевни језик од Вука до данас
(проф. др Радоје Симић)**
- 10.45–11.30 **Црњански и Први светски рат (проф. др Мило
Ломпар)**
- 11.30–12.15 **Неки резултати корпусне лингвистике у
настави српског језика (проф. др Рајна Дра-
гићевић)**

12.15–13.00 **Додела награда награђеним ученицима и наставницима: најбољи средњошколски писмени задатак, литерарне секције, лингвистичке секције, листови и часописи основних и средњих школа, најбоља методичка припрема**

13.00–13.30 **Промоција издања Друштва** (доц. др Ана Батас и доц. др Милан Алексић)

13.30–14.15 **Културно-уметнички програм**

14.15–15.00 **ОДМОР**

15.00–16.00 **РАД У СЕКЦИЈАМА**

16.00–17.00 **РАД У СЕКЦИЈАМА**

Напомена: Свака секција ће бити поновљена у истој сали са истим предавачем.

Тако ће сваки наставник моћи да присуствује раду две секције.

1. **Креативна драма у настави српског језика** (Наташа Стојиљковић)
2. **Откључавамо књижевна дела уз помоћ ИКТ-а** (Марина Панић)
3. **Наставне и ваннаставне активности у тумачењу књижевног стваралаштва Иве Андрића у основној и средњој школи** (др Вукосава Живковић и Валентина Вукмировић Стефановић)
4. **Пропорције у настави српског језика и књижевности** (Саша Чорболоковић и Биљана Никић)
5. **Поезија у поезици Јована Дучића** (др Мирјана Стакић Савковић)
6. **Лингвокултурологија у настави српског језика и књижевности** (мсп Весна Николић)

7. **Развијање стилских компетенција ученика, на примеру новинске вести** (Ненад Крцић)
8. **Називи животиња у настави лексикологије српског језика** (др Слободан Новокмет)
9. **Прилагођавање наставе српског језика и књижевности ученицима са дислексијом и дисграфијом** (Ивана Ковачевић)
10. **Електронска платформа Едмодо у настави српског језика и књижевности – забавна школа** (Силвана Новаковић)
11. **Тумачење *Сеоба* у контексту Књиге Проповедника** (проф. др Оливера Радуловић)
12. **Гривне именице у убеницима српског језика** (мр Дина Томић Анић)
13. **Пројектна настава као стратегија учења у оквиру предмета Српски језик и књижевност** (др Данијела Ковачевић Микић)

17.30 – 18.30 **Песничко вече: „Квадрат песника”** (Бошко Сувајџић, Драган Бошковић, Малиша Станојевић, Саша Јефтић) – разговор води Александра Секулић (слушаоница 33)

Петак, 09. фебруар 2018.

ПЛЕНАРНА ИЗЛАГАЊА

- 09.30–10.15 **Стилистика у настави српског језика** (проф. др Милош Ковачевић)
- 10.15–11.00 **Прстенови Иве Андрића – о композицији Андрићевих романа** (проф. др Јован Делић)
- 11.00–11.15 **Кратка пауза**
- 11.15–12.00 **Вуков *Српски рјечник* као отворена књига** (проф. др Бошко Сувајџић)

12.00–12.45 **Дигитална хуманистика у настави српског језика и књижевности** (доц. др Драгана Грујић и доц. др Гордана Ђоковић)

12.45–13.15 **Пауза**

13.15–14.00 **Разговор с писцем** (води проф. др Михајло Пантић)

14.00–15.00 **ОДМОР**

15.00–16.00 **РАД У СЕКЦИЈАМА**

16.00–17.00 **РАД У СЕКЦИЈАМА**

Напомена: Свака секција ће бити поновљена у истој сали са истим предавачем.

Тако ће сваки наставник моћи да присуствује раду две секције.

1. **Схематски прикази у настави граматике, на примеру облика присвојних заменица** (мр Данило Алексић)
2. **Српски језик као језик окружења – прилагођено раду са мигрантима** (др Лидија Неранчић Чанда)
3. **Конкретизација песме „Итака” Ј. Бродског у настави** (др Светлана Миловановић)
4. **Обрада епске народне песме у основној школи** (проф. др Симеон Маринковић)
5. **Фолклорни елементи у делима српских романтичара** (проф. др Јасмина Јокић и др Јасмина Пивнички)
6. **О неким правописним проблемима у настави српског језика** (мр Валентина Илић)
7. **Културноисторијски контекст хуманизма и ренесансе у настави књижевности** (др Тања Ракић)
8. **Разредна и предметна настава књижевности: континуитет или прекид** (доц. др Валерија Јанићијевић)

9. **Метод екстензивног читања у настави српског језика у основној школи** (Јелена Ангеловски)
10. **Милош Црњански и светска књижевност у настави** (др Мина Ђурић)
11. **Мотивисање ученика за читање и тумачење књижевног дела у настави** (др Сузана Јовановић)
12. **Међупредметне компетенције кроз креативно писање** (Биљана Миловановић Живак)

17.15–18.30 **ОКРУГЛИ СТО: Нови програми наставе и учења у Републици Србији** (слушаоница 33)

Учествују:

1. **Весна Недељковић** (Министарство просвете, помоћник министра)
2. **Мр Златко Грушановић** (директор Завода за унапређивање образовања и васпитања)
3. **Дејана Субић Милијић** (Завод за унапређивање образовања и васпитања)
4. **Мр Ана Пејић** (Завод за вредновање образовања и васпитања)
5. **Др Јадранка Милошевић** (Завод за унапређивање образовања и васпитања)
Води: **проф. др Зона Мркаљ**

Субота, 10. фебруар 2018.

ПЛЕНАРНА ИЗЛАГАЊА

- 09.30–10.15 **Задаци који подразумевају „вербално резоновање” и њихова примена у настави** (проф. др Весна Ломпар)
- 10.15–11.00 **Градња моста и жртвени обред у роману *На Дрини ћуприја* Ива Андрића** (проф. др Валентина Питулић)

- 11.00–11.45 **Актуелни проблеми глаголског система српског језика – проблем префиксације** (проф. др Душанка Вујовић)
- 11.45–12.30 **Српски роман у 2017. години** (проф. др Михајло Пантић)
- 12.30–13.15 **Представљање сајта Друштва за српски језик и књижевност Србије** (Милан Шиповац)
- 13.00 –13.30 **Завршна реч и подела Потврда о учешћу на 59. РЗС**
- 14.00 **Годишња изборна скупштина Друштва**

НАПОМЕНА

Управа Друштва задржава право измене програма.

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ”

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ У ШКОЛСКОЈ 2017/18. ГОДИНИ

Награда за најуспешније писмене задатке

Друштво за српски језик и књижевност Србије, бавећи се унапређивањем књижевне и језичке културе, спроводи такмичење из књижевности у изради најбољег школског писменог задатка. Уводећи ово такмичење у школе, Друштво је сматрало да у тематику такмичења, поред књижевних тема, треба увести и оне којима се обележавају годишњице и јубилеји значајних писаца и културних догађаја који ће својом актуелношћу подстицати развијање и богаћење изражајних могућности ученика. **Циљ такмичења је усавршавање писмености и подстицај на свестраније и дубље проучавање књижевне уметности.**

Такмичење из књижевности улази у групу оних такмичења која факултети вреднују на класификационим испитима.

Теме се утврђују у сарадњи са Катедром за српску књижевност са јужнословенским књижевностима Филолошког факултета у Београду, задаци се пишу на редовним часовима, а најбоље задатке из школа прегледа Републичка комисија у чијем су саставу професори Филолошког факултета и сарадници Друштва.

Према Пропозицијама, ово такмичење није обавезно за све школе, нити за све разреде, ни за сва одељења у школи, па ни за све ученике у једном одељењу. Задаци се раде

као други школски писмени задатак искључиво на утврђене теме, у свескама за писмене задатке које професор прегледа, исправља, оцењује, образлаже оцену и потписује пуним именом и презименом. Понуђене теме нису везане за поједини разред, већ наставници одлучују коју тему ће дати у ком разреду. Стручни активи бирају два рада из школе и шаљу их Републичкој комисији до **15. децембра текуће године**.

И овогодишње такмичење посвећено је обележавању важних датума.

Такмичење обухвата израду другог школског писменог задатка на једну од следећих тема.

1. **Лик Светог Саве у народном предању**
2. **Народни живот и обичаји у Вуковом „Српском рјечнику”**
3. **Историјско и лирско у „Сеобама” Милоша Црњанског**
4. **Слика света у поезији Десанке Максимовић**

Предлажући теме за овогодишњи конкурс, руководили смо се и обележавањем годишњица из наше књижевне и културне историје које су везане за наставни програм предмета Српски језик и књижевност у средњој школи. Приликом формулисања тема имали смо на уму да оне буду јасне и прецизне и да ученици средњих школа могу на њих дати одговор. Наставници одабирају коју ће тему понудити ученицима у ком разреду.

Овогодишњи циклус такмичења показује изванредан пад интересовања ученика и наставника за овај конкурс. У ужи избор уврштено је 23 писмена задатка, међу којима се награђени задаци посебно истичу. Иако малобројни, веома су квалитетни они одговори у којима се одабране теме промишљају у оквирима књижевноисторијске и књижевнотеоријске аргументације, те представљају врло леп показатељ интерпретативних могућности својих аутора, њихово познавање књижевне и културне историје као и књижевне теорије. Задаци пристигли на овогодишње такмичење пока-

затељ су врло високе писмености и језичке културе наших ученика, а посебно су били занимљиви они међу њима који носе стилску упечатљивост и оригиналност.

Имајући наведено на уму, Комисија је донела одлуку да награди писмене задатке б (шест) ученика. Истовремено се награђују и њихови професори који су их за ово такмичење припремали. Комисија се захваљује свим ученицима и наставницима на учешћу у овом такмичењу, и упућује срдачне честитке награђеним ученицима и њиховим професорима.

ПРВА НАГРАДА

1. **Ивана Велов, П₆**, Филолошка гимназија, Београд
(предметни професор: Катарина Вучић)

ДРУГА НАГРАДА

1. **Предраг Лукић, I₁₀**, Гимназија у Крушевцу, Крушевац
(предметни професор: Невена Симић)
2. **Ленка Ристивојевић, IV₄**, Митровачка гимназија,
Сремска Митровица
(предметни професор: Катица Бабић)

ТРЕЋА НАГРАДА

1. **Јелена Цветковић, IV₄**, Седма београдска гимназија, Београд
(предметни професор: Весна Којовић)
2. **Николина Радовановић, П₄**, Ваљевска гимназија,
Ваљево
(предметни професор: Милена Милисављевић)
3. **Теодора Ерић, I₁**, Гимназија у Крушевцу, Крушевац
(предметни професор: Нела Милојевић)

Републичка комисија

1. Проф. др Љиљана Бајић, Филолошки факултет, Београд
2. Проф. др Радивоје Микић, Филолошки факултет, Београд
3. Мр Верица М. Ракоњац Павловић, секретар Комисије, Београд
4. Проф. др Зона Мркаљ, Филолошки факултет, Београд
5. Проф. др Зорица Несторовић, председник Комисије, Филолошки факултет, Београд

ПИСМЕНИ ЗАДАТАК НАГРАЂЕН ПРВОМ НАГРАДОМ

Ивана Велов, П₆

Филолошка гимназија, Београд

Предметни професор: Катарина Вучић

ЛИК СВЕТОГ САВЕ У НАРОДНОМ ПРЕДАЊУ

У историји средњовековне књижевности постојали су сасвим различити типови жанрова и поетике, тачније писана и усмена књижевност. Писана се служила српкословенским језиком и настајала је под окриљем и утицајем цркве, док је усмена књижевност настајала у народу који је користио народни језик и био неписмен. Међу њима има разлике у функцији и култури, али се оне преплићу и утичу једна на другу, па се могу уочити заједничке теме, мотиви, ликови, чак и саме идеје.

Свети Сава, најупечатљивија личност српског средњег века, био је представник писане књижевности и родоначелник житија, али је такође постао један од средишњих ликова народног предања. Постоје многе легенде, приче и песме у којима се помиње лик Светог Саве. У тим предањима се често мешају хришћански и пагански слојеви, као и различити обичаји, митолошки и историјски елементи.

Свети Сава се определио за монашки живот и учврстио хришћанску веру међу Србима, али на такав начин да су многи стари пагански обичаји били само прилагођени новој вери, остајући саставни део културе народа. То се може лепо видети у народним предањима – Свети Сава као њихов јунак, осим што подучава, саветује и помаже свом народу, често и кажњава. Предања често одступају од хришћанског учења о светости и приказују га како се маскира у просјака и тражи мало хране од људи, да би потом добре наградио, а

оне који су га као просјака одбијали, кажњавао. Неки његови поступци у предањима би се данас сматрали окрутним и неправедним. Тако, на пример, у легенди када су калуђери говорили Светом Сави да не иде на пут због лошег времена, он их је претворио у магарце. Један од мотива који се протеже у више легенди јесте Савин гнев, када кажњава свој народ за мале и просте несташлуке. На пример, када је проклео варош и учинио да пропадне у језеро, јер је неко из те вароши сакрио његове рукавице или када је претворио чобанина у пса јер је јео лежећи. Свети Сава по овоме уопште не личи на хришћанског светитеља, по свом карактеру, темпераменту и понашању повремено готово да подсећа на паганске богове за које је овакво понашање карактеристично. Они су лако увредљиви, веома брзо се разбесне и немају милости према ономе кога кажњавају.

Осим гнева, појављује се и мотив зависти. Најпознатији пример за ову особину јесте прича када је Свети Сава казнио птицу кос која му је одговорила да стално диже нос тако што је створио мраз и зиму, па је косу умрла жена, а и сам је скоро био мртав од хладноће, на крају се Свети Сава смиловао када је видео птицу, па је вратио лепо време. У овим предањима је тешко разумети и удовољити Светом Сави, јер је такво понашање и размишљање необично и окрутно хришћанима, а било је сасвим уобичајено за пагански свет. Тако би и пагански богови казнили свакога ко би прекорачио допуштену границу среће или савршенства, јер су то хтели само за себе.

Наш светитељ има такође и пуно позитивних особина. Народ је заменио јунаке из јеванђељских прича Светим Савом. Тако Сава за Србе постаје оно што је Мојсије за Јевреје. У народним предањима су најчешће коришћени мотиви из *Књиге о Јову*. Свети Сава је сличан Богу који куша праведнике. Када у легенди тражи од просјака нешто да му да, једино што је имао су црви из његових рана, дао је Светом Сави и био награђен за поштење.

Он жели да културно уздигне свој народ, да уведе ред, да га научи добрим и корисним стварима (како да ору, да кују гвозђе, да плету, да направе прозоре...). Оним што их учи и саветује, он ствара и гради путеве, мостове, изворе, животиње и биљке... Народ га је, преплићући две традиције, повезао са вуком, словенском светом животињом. Верује се да је припитомио ову опасну и дивљу животињу, што симболично говори о припитомљавању и оплемењивању наших дивљих и паганских предака. Зато је и приказиван као „вучији пастир” (по лику Христа), вуци су му блиски и назива их друговима, они као питоме животиње иду за њим, а Сава их благосиља.

У народном предању Свети Сава се понаша као учитељ и саветодавац. Он врши реформе, ствара напредак, али уме и да праведно кажњава, а често то све чини натприродним моћима, самим присуством, па чак и својим магичним штапом. Лик Светог Саве у овим предањима добија облик стално присутног божанства које непрестано надгледа свој народ и стара се о њему.

Због својих великих заслуга, српски народ га је поистоветио са Христом. Био је најважнији српски светац и народ га је волео и поштовао, зато су многа места добила име по овом драгом светитељу.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОФЕСОРА

Рад доноси свестран одговор на тему. Ученица је ваљано одредила место Светог Саве у српској култури и народном предању. Учила је присуство паганских елемената у лику светитеља и одступања од хришћанског идеала светости. Повезала је, такође, Светог Саву са библијским узорима.

Одличан (5) Катарина Вучић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ КОМИСИЈЕ

Награђени рад ученице другог разреда Филолошке гимназије у Београду, Иване Велов, оцењен је на овом такмичењу као најбољи из више разлога. Пре свега, поштовани су услови конкурса да се одговор на тему пише самостално, на редовном часу српског језика и књижевности, у оквиру времена предвиђеног за израду другог школског писменог задатка. Ученица је показала изузетно познавање легендарних прича и предања о Светом Сави, мада се ова материја не изучава посебно у другом разреду гимназије, већ раније. Повезала је лик Светог Саве са паганским и библијским узорима и издвојила кључне особине које је светитељу дало усмено предање. Илустративним примерима, ученица је поткрепила своје тврдње, а писмени задатак је композиционо ускладила и језичко-стилски уобличила веома зрело и поуздано.

Републичка комисија

**ЛИТЕРАРНЕ СЕКЦИЈЕ – НАГРАДА
„ПРОФ. ДР СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”**

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

**ТАКМИЧЕЊЕ ЛИТЕРАРНИХ СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ
И СРЕДЊИХ ШКОЛА СРБИЈЕ**

Свака школа негује неки вид литерарних активности које су обухваћене системом такмичења литерарних секција и дружина Друштва. Овим су такмичењем литерарне секције организоване као стваралачке ученичке активности са циљем да литерарно стваралаштво у школама доприноси развијању активног односа према књизи и писаној речи, да подстиче развијање сензибилитета и стваралачких способности ученика и да развија афинитете према естетичким и етичким вредностима литературе.

Такмичење литерарних секција има за циљ да афирмише рад литерарних секција које својим програмима, формама и методама рада утичу на подизање квалитета наставе српског језика и књижевности.

Републичка комисија је прегледом документације пријављених секција на такмичење имала у виду основни циљ такмичења а затим постигнут успех на конкурсима, наградним тематима, смотрема самосталног ученичког стварања, на фестивалима и такмичењима, на креативним трибинама и пројектима, у школским листовима и часописима и другој периодици. Овим садржајима и постигнутим резултатима у школској 2016/2017. години награђене секције су разврстане у три категорије, имајући у виду њихов постигнут квалитет у раду.

Напомињемо да је обавезна документарна грађа којом се секција јавља на конкурс у папирном облику.

Републичка комисија за вредновање рада литерарних секција и дружина основних и средњих школа, на основу критеријума предвиђених Правилником и увидом у документацију, донела је одлуку да се за рад у школској 2016/2017. години награде следеће литерарне секције:

ОСНОВНА ШКОЛА

I НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Милунка Савић”, Витановац
Професор: Јасмина Стевановић

II НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Браћа Недић”, Осечина
Професор: Лидија Марић Јовановић

III НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Др Драган Херцог”, Београд
Професор: Ивана Ковачевић

СРЕДЊА ШКОЛА

I НАГРАДА

1. Литерарна секција Карловачке гимназије, Сремски Карловци
Професор: Маја Стокин

II НАГРАДА

1. Литерарна секција „Сремац” Економске школе „Нада Димић”, Земун
Професор: Снежана Обрадовић

III НАГРАДА

1. Литерарној секцији Хемијско-технолошке школе „Божидар Ђорђевић Кукар“, Лесковац
Професор: Марина Савић

Републичка комисија

1. Проф. др Бошко Сувајцић, потпредседник Друштва, председник Комисије
2. Босилка Милић, секретар Друштва, секретар Комисије
3. Мр Злата Златановић, члан Управе Друштва
4. Бранка Максимовић, члан Управе Друштва
5. Др Мина Ђурић, члан Управе Друштва

ЛИНГВИСТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

ТАКМИЧЕЊЕ ЛИНГВИСТИЧКИХ СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА СРБИЈЕ

Према пропозицијама такмичења лингвистичких секција обухвата се рад секција у току једне школске године. На Зимском семинару проглашавају се и награђују дипломом и књигама лингвистичке секције, као и наставници који воде њихов стручни рад.

На конкурс за избор најбољих лингвистичких секција који организује Друштво за српски језик и књижевност Србије и Вукова задужбина пријавиле су се лингвистичке секције основних и средњих школа Србије.

На састанку одржаном 28. децембра 2017. године, приликом одлучивања о додели награда, Комисија се руководила критеријумима Правилника о такмичењу лингвистичких секција и констатовала је да су секције својим инвентивним програмима рада, разноликошћу метода и приступа језичкој материји, као и бројем истраживачких радова које су обрадиле, знатно допринеле подизању квалитета наставе српског језика.

Стога је Комисија донела одлуку да се за 2016/2017. школску годину награде следеће лингвистичке секције:

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Браћа Недић”, Осечина
Професор: Драгица Пуљезевић

ДРУГА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Андра Савчић”, Ваљево
Професор: Вида Никић

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Прве крагујевачке гимназије,
Крагујевац
Професори: Мирјана Арнаут и Марио Бадјук
2. Лингвистичка секција Филолошке гимназије, Београд
Професор: Биљана Бранић-Латиновић

ДРУГА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Пожаревачке гимназије, По-
жаревац
Професор: Марија Запутил
2. Лингвистичка секција Шабачке гимназије, Шабац
Професори: Станка ел Рабади и Милица Нинковић

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Фармацеутско-физиотерапеутске школе, Београд
Професор: Јелена Стојиљковић
2. Лингвистичка секција Ваљевске гимназије, Ваљево
Професор: Милена Петровић
3. Лингвистичка секција Гимназије „Вељко Петровић”, Сомбор
Професор: Лидија Неранџић Чанда
4. Лингвистичка секција Гимназије „Свети Сава”, Пожега
Професор: Јелена Јеверчић

Републичка комисија

1. Проф. др Александар Милановић, председник Комисије, Филолошки факултет, Београд
2. Проф. др Весна Половина, члан Комисије, Филолошки факултет, Београд
3. Проф. др Милан Стакић, члан Комисије, Филолошки факултет, Београд
4. Надежда Милошевић, члан Управе Друштва, секретар Комисије
5. Јагода Жунић, члан Управе Друштва

ОСНОВНОШКОЛСКИ И СРЕДЊОШКОЛСКИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА МИЛОША ЦРЊАНСКОГ

КОНКУРС ЗА НАЈБОЉЕ ОСНОВНОШКОЛСКЕ И СРЕДЊОШКОЛСКЕ ЛИСТОВЕ И ЧАСОПИСЕ У ШКОЛСКОЈ 2016/2017. ГОДИНИ

Први конкурс за најуспешнији средњошколски лист или часопис објављен је шк. 2004/2005. године и на велико изненађење чланова жирија стигао је велики број листова и часописа. На први позив, међу приспелим школским публикацијама, било је доста узорних и натпросечних школских гласила са профилисаним уређивањем и одговарајућим графичким дизајном. Жири је схватио колико ће то бити тежак и одговоран рад. Расправљајући о критеријумима, жири се сагласио да се у овом тренутку морају изградити уравнотежени критеријуми који ће помоћи да се награде најуспешнији листови и часописи, али који ће утицати и на даље њихово унапређивање. Допринеће да се сигурније утврди карактер и физиономија школских гласила (лист, часопис, зборник...): да се негују све журналистичке и литерарне врсте (песме, песме у прози, цртице, анегдоте, хумореске, новеле, импресије, фелџони, интервјуи, репортаже, прикази, осврти, извештаји, реферати, чланци, вести, белешке...) да постоји одговарајућа техничка опрема и солидна писменост ученичких прилога. Такође је изграђен став који је требало следити приликом вредновања школских гласила – да се школска публикација мора равномерно кретати на неколико планова: школски живот, иновативна обрада тематских јединица из наставних планова и програма (уз присуство што већег броја школских предмета), праћење актуелности

средине, слободан и креативан приступ новим темама из области културе, забавне и квиз рубрике, доста простора обезбедити за литерарно подстицање ученика. Такође, обратити пажњу и на графички изглед листа или часописа увођењем нових технологија при уређењу школских гласила.

Ови су критеријуми, допуњавани и дограђивани када су врата конкурса отворена основним школама, допринели су да се добро процени и вреднује свако школско гласило, да буде истовремено и подстицај и путоказ у унапређивању овог вида ђачке активности. Две су основне секције српског језика и књижевности носиоци рада на школским листовима и часописима: литерарна секција и новинарска секција, зато некад изненади нека школа где су се професори ове струке склонили од задатка главног и одговорног уредника.

На конкурс се јавио велики број школских публикација. Жири је са пажњом прегледао сваки приспели примерак руководећи се већ изграђеним критеријумима. Тај задатак нимало није био лак, јер су у великом броју врхунских листова и часописа изабрани најквалитетнији – за награду.

Жири је одлучио да се награде школски листови и часописи изашли током школске 2016/2017. године:

ОСНОВНА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

1. **Ђерв**, ОШ „Ратко Павловић Ћићко”, Прокупље

ДРУГА НАГРАДА

1. **Кончарац**, ОШ „Раде Кончар”, Земун, Београд
2. **Основац**, ОШ „Љупче Николић”, Алексинац

ТРЕЋА НАГРАДА

1. **Ђачки кутак**, ОШ „Руђер Бошковић”, Београд
2. **Врт детињства**, ОШ „Десанка Максимовић”, Пожаревац
3. **Вожд**, ОШ „Вожд Карађорђе”, Лесковац

СРЕДЊА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

1. **Гимназион**, Гимназија Чачак, Чачак

ДРУГА НАГРАДА

1. **Млади филолог**, Филолошка гимназија, Београд
2. **Гимназијски гласник**, Шабачка гимназија, Шабац

ТРЕЋА НАГРАДА

1. **Gymnasium**, Гимназија „Светозар Марковић”, Суботица
2. **Гимназијалац**, Гимназија „Свети Сава”, Пожега
3. **Бранко**, Карловачка гимназија, Сремски Карловци

Републичка комисија

1. Проф. др Вељко Брборић, потпредседник Друштва, председник Комисије
2. Босиљка Милић, секретар Друштва, секретар Комисије
3. Доц. др Милан Алексић, главни уредник часописа *Свет речи*
4. Проф. др Весна Ломпар, члан Управе Друштва
5. Мр Злата Златановић, члан Управе Друштва

Позивамо све заинтересоване да узму учешћа у наредном конкурсy за најбоље листове и часописе основних и средњих школа Србије.

**Друштво за српски језик и књижевност Србије
и редакција часописа *Свет речи*,
у циљу подстицања рада листова и часописа у
основним и средњим школама расписује**

К О Н К У Р С

за најуспешније листове и часописе
основних и средњих школа
објављене у школској 2017/2018. години.

Конкурс почиње даном објављивања, а завршава се 30. октобра 2018. године. Стручна комисија коју именује Управа Друштва и редакција *Света речи* прегледа све приспеле листове и часописе, бира и проглашава три најбоља резултата, објављује и награђује на Зимском семинару дипломом и наградом у књигама. Такође се резултати Конкурса објављују у *Информатору* – публикацији Друштва која прати рад Зимског семинара и у јануарском броју *Света речи*.

Може се вршити увид у све листове и часописе током Зимског семинара 2019. године у просторијама Друштва за српски језик и књижевност Србије, на Филолошком факултету у Београду.

Школе се јављају на Конкурс својим листовима и часописима у обавезном штампаном облику.

Пријаву за Конкурс обавезно прослеђује званично школа.

Листове и часописе слати на адресу:
Друштво за српски језик и књижевност Србије
(Конкурс за школске листове и часописе)
Филолошки факултет, Студенски трг 3
11000 Београд, поштански факс 359

Рад часописа је саставни део годишњих програма образовно-васпитног рада школа и приликом јављања на конкурс Друштва пријаву за такмичење мора званично да проследи школа, и не само у електронском облику, иначе се пријављен учесник **дисквалификује**.

**ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
НАСТАВНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА**

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

**ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
НАСТАВНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА
У ШКОЛСКОЈ 2017/2018. ГОДИНИ**

НАГРАДА „ПРОФ. ДР МИЛИЈА НИКОЛИЋ”

КОНКУРС ЗА НАЈБОЉУ МЕТОДИЧКУ ПРИПРЕМУ
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ИЛИ КЊИЖЕВНОСТИ

Друштво за српски језик и књижевност Србије расписало је школске 2016/2017. године нови наградни конкурс за најбољу методичку припрему часа српског језика или књижевности. На Скупштини Друштва одлучено је да дипломе за најбоље колеге, чији су радови пристигли на овај конкурс, носе име проф. др Милије Николића, нашег чувеног методичара српског језика и књижевности.

Поред уобичајених параметара које развијена припрема за час садржи, дозвољено је додати и различите прилоге (у зависности од наставне јединице која се обрађује). Критеријуми који ће бити полазиште за процену квалитета припреме односиће се и на оригинални приступ и решења поставке часа. Вредноваће се стручност, креативност, примереност узрасту и допринос припреме методици као науци о настави. Један наставник на конкурс може послати само једну припрему. Обим припреме може бити од 12 до 15 страница (не рачунајући прилоге који, уколико се додају, могу имати обим до 5 страница). Фонт који се користи је

Times New Roman, величина слова 12 (осим у напоменама, кад је 10). Припрема сме да садржи илустрације које је обавезно потписати, уколико су преузете (величина фонта 11). Препоручује се да припрема на крају садржи и литературу. Овај део уредити према критеријумима за уређење литературе у часопису „Књижевност и језик”. За припрему не постоји формулар. Сваки наставник има право да на свој начин обликује и графички уреди методичку припрему с којом конкурише.

Рок за слање припрема је **15. децембар текуће године**. Доделиваће се по две прве, две друге и две треће награде, наставницима који раде у основним школама, или средњим стручним школама и гимназијама, за најбоље припреме из језика или из књижевности.

Сви пристигли квалитетни прилози биће, после Републичког зимског семинара наставника српског језика и књижевности, изложени на сајту Друштва за српски језик и књижевност Србије (уз обавезно навођење аутора) и, самим тим, доступни за даље коришћење у наставној пракси. Зато је припрему за овај конкурс неопходно послати одштампану у три примерка (за чланове Комисије) и записану у електронској форми.

У комисији за одабир најквалитетнијих припрема налазиће се професори Методике наставе српског језика и књижевности са Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Са радошћу новог дружења и у нади да ћемо од овог такмичења сви имати вишеструке користи, срдечно вас поздрављам!

РЕЗУЛТАТИ ТАКМИЧЕЊА

На такмичење наставника српског језика и књижевности за најбољу методичку припрему, која носи назив „Проф. др Милија Николић” пристигло је 35 припрема, које су као угледне часове осмислили и послали на конкурс наставници српског језика и књижевности из целе Србије.

На основу детаљног увида чланова Комисије у квалитет методичких припрема, одлучено је да је да се ове године награди шест учесника конкурса. Надамо се да ће наредних година број пристиглих припрема бити знатно већи, а квалитет ових методичких прилога на још вишем нивоу.

Најбоља методичка припрема штампана је у *Летопису Друштва* за 2017. годину, а остале награђене припреме наћи ће се на сајту Друштва, након реализације Зимског семинара, уколико нам награђени наставници доставе и електронску верзију свога рада.

ПРВА НАГРАДА

1. Саша Чорболоковић, Основна школа „3. октобар”, Бор
Тема: *Независни надежи*
2. Јасмина Р. Станковић, Основна школа „Ђирило и Методије”, Београд
Тема: *Светски дан поезије у српској књижевној традицији*

ДРУГА НАГРАДА

1. Данијела Радовановић, Економска школа „Ђука Динић”, Лесковац
Тема: *Интерпретација ликова у античкој трагедији „Антигона”*
2. Милена Милошевић, Основна школа „Краљ Александар I”, Пожаревац
Тема: *О пореклу, Десанка Максимовић*

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Верица Костић, Основна школа „Сретен Лазаревић”, Прилике
Тема: *Орлови рано лете*, Бранко Ћопић
2. Марко З. Глишић, Основна школа „Светозар Марковић”, Крагујевац
Тема: *Београдски стил*

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ КОМИСИЈЕ

Припрема за час *Независни падежи* колеге Саше Чорболоковића уноси свежину у наставнички приступ реализовању теме о падежима у петом разреду основне школе. Уважавајући могућности, способности и вештине појединаца који заједно уче у једном одељењу, колега Чорболоковић је, користећи стваралачке активности у настави, својом припремом за час предвидео усвајање градива о независним падежима кроз диференциране активности и игру, а радне налоге усмерио ка различитим ученичким склоностима. Својом припремом показао нам је како се већина одељења може укључити у наставу активно и креативно. Овде посебно истичемо, уз сву стручност и наставничку даровитост колеге Чорболоковића, његов однос према теми, за коју се често сматра да је недовољно занимљива и ученицима позната на основу језичког осећања, па јој зато не треба придавати посебну пажњу. Посебну вредност ове припреме представљају осмишљена наставна средства која се користе у савладавању номинатива, корпус задатака *За радознале* и домаћи задатак у форми стрипа.

Републичка комисија

ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

(Извод из Правилника и Пропозиција такмичења)

Циљ такмичења

Такмичење има за циљ:

- да афирмише најквалитетније резултате у настави српског језика и језичке културе;
- да подстакне ученике на стицање трајнијих лингвистичких знања о матерњем језику, да теоријска знања о језичким појавама и правописној норми успешно примењују;
- да допринесе да ученици боље и потпуније усвоје књижевнојезичку норму, да побољшају своје изражајне способности и да се комплетно служе књижевним језиком;
- стицањем целовите слике о матерњем језику, квалитативно вишим приступом у проучавању језичке организације и законитости језика, такмичење треба код ученика да развије сазнање о значају књижевног језика и језичке културе.

Организација такмичења

Организатори такмичења су: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Вукова задужбина.

Такмичења се спроводе на следећим нивоима:

- школско;
- општинско;
- окружно (градско);
- Републичко.

Школско такмичење организују и спроводе активности наставника српског језика, према календару такмичења.

Општинска и окружна (градска) такмичења организују и спроводе активности наставника српског језика, односно комисије које формирају одговарајуће подружнице Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Републичко такмичење организује у оквиру **Ђачког Вуковог сабора** Друштво, односно Управа Друштва у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и Вуковом задужбином. Управа Друштва именује: Организациони одбор за организовање и спровођење такмичења (на 2 године), комисије за израду стручног материјала за проверу знања ученика (тест), комисије за преглед радова ученика који су се пласирали за Републичко такмичење са окружних такмичења и установљење коначног списка учесника на Републичком такмичењу, комисију за припрему и спровођење Републичког такмичења, објављивање резултата.

Учесници такмичења

Ученици 5, 6, 7. и 8. разреда основне школе учествују на школском, општинском и окружном такмичењу, а ученици 7. и 8. разреда и на Републичком такмичењу.

Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда средњих школа учествују на школском, општинском, окружном (градском) такмичењу и Републичком такмичењу.

Општине са једном средњом школом треба да се прикључе најближој општини.

Да би ученик учествовао на вишем ступњу такмичења, мора да учествује на претходном ступњу и да покаже одређене резултате.

Ученици који су у прошлогодишњем циклусу такмичења учествовали на окружном такмичењу стичу право директног учешћа на општинском такмичењу, а учесници на Републичком такмичењу директно право учешћа на окружном такмичењу. Ови ученици не улазе у утврђен број ученика за једну школу, односно општину, округ.

Број ученика – учесника

Број ученика – учесника на општинском такмичењу у сваком разреду сразмеран је броју одељења у школама (највише једно одељење – један ученик).

На **окружном** такмичењу могу да учествују најбољи ученици који су освојили најмање 80% од могућих поена (минимум 16 бодова) на општинском такмичењу.

Коначан списак, искључиво **на основу увида у тестове и броја освојених поена, утврђује Републичка комисија и позива ученике на Републичко такмичење.**

На **Републичком такмичењу** учествују ученици основне школе из 7. и 8. разреда који су на окружним такмичењима показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

На Републичком такмичењу учествују ученици средњих школа који су на окружном такмичењу показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

Од ученика који су се квалификовали за Републичко такмичење, иду сви који су освојили максимум поена.

Уколико не буде довољно ученика који би задовољили ове критеријуме, ниво такмичења се неће спуштати, већ ће број учесника бити мањи од предвиђеног.

Организатори нижег ступња такмичења дужни су да организаторима наредног ступња доставе резултате такмичења са списком свих учесника и потребним подацима (презиме и име ученика, презиме и име предметног наставника, школа, место, број освојених поена) и попуњену збирну табелу за све школе – учеснике у такмичењу, **у року од три дана по одржаном такмичењу.**

После одржаних окружних такмичења, за све учеснике који су освојили преко 90% од могућих поена **треба обавезно доставити документацију – тестове (и збирну табелу са претходних нивоа такмичења) Републичкој комисији под шифром и дешифроване, која на основу увида у тестове врши коначан избор ученика – учесника из сваког разреда и позива их на Републичко такмичење.** Организатори такмичења су дужни да то учине у року од 3 дана по одржаном такмичењу. Сви тестови са прекорачењем рока неће се разматрати.

Тест за проверу знања

На сваком ступњу такмичења учесници раде тест који садржи 20 питања и вреднује се са 20 поена. Израда теста на свим нивоима такмичења траје 90 минута и ради се под шифром.

Тестове за општинска, окружна и Републичка такмичења утврђује Републичка комисија за израду тестова и благовремено (на 10 дана пред такмичење) доставља их Министарству просвете и науке Србије, које се стара о њиховом умножавању и дистрибуцији.

Календар такмичења

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја фебруара 2018. године
- Општинско такмичење – 24. 03. 2018. године у 10.00 сати
- Окружно такмичење – 28. 04. 2018. године у 10.00 сати
- Републичко такмичење – 26. 05. 2018. године у 10.00 сати
(Тршић)

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја фебруара 2018. године
- Општинско такмичење – 24. 03. 2018. године у 10.00 сати
- Окружно такмичење – 28. 04. 2018. године у 10.00 сати
- Републичко такмичење – 27. 05. 2018. године у 10.00 сати
(Тршић)

Сви нивои такмичења (сем школских) одржавају се у исто време према календару такмичења, са почетком у 10.00 часова. Такмичење ван утврђеног календара се дисквалификује.

Вредновање постигнутих резултата

На нивоу школског такмичења резултате вреднује комисија коју бира стручни актив наставника/професора српског језика и књижевности.

На нивоу општинског такмичења резултате вреднује стручна комисија коју образује стручно друштво – односно подружница.

На нивоу окружног (градског) такмичења резултате вреднује стручна комисија коју чине најмање три члана, а коју образује стручно друштво – подружница (наставници школа, професори универзитета, института и др.).

На нивоу Републичког такмичења резултате вреднује стручна комисија од најмање три члана коју бира Управа Друштва.

На нивоима општинског и окружног (градског) такмичења прво место освајају ученици са 20 и 19, друго место са 18 и 17 и треће место са 16 и 15 бодова. Ученици који на општинском такмичењу освоје 15 бодова могу добити од школа задужених за издавање диплома диплому за треће место на такмичењу, али немају проходност на даљи ниво такмичења. Ученици који на окружном такмичењу освоје 15, 16 и 17 бодова могу добити од школа задужених за издавање диплома диплому за друго (17 бодова) или треће место (16 и 15 бодова), али немају проходност на даљи ниво такмичења.

На Републичком такмичењу прво место добија ученик са 20 бодова. Уколико нема ученика који је освојио 20 бодова, прво место припада оном ученику који је освојио 19 бодова. У односу на почетни број бодова рангирају се друго и треће место.

За најбоље резултате (у рангу) ученици на свим нивоима такмичења освајају I, II и III место и награђују се књигама и дипломом организатора такмичења (према могућностима организатора). Дипломе за добијено прво, друго и треће место на општинском и окружном нивоу додељују школе које су домаћини такмичења, односно органи локалне самоуправе.

На Републичком такмичењу сви наставници чији су учесници освојили I, II и III место награђују се књигама и захвалницом Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Дипломе потписују организатори такмичења:

- на Републичком такмичењу: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Вукова задужбина;
- на општинском и окружном такмичењу: одељење Министарства просвете и науке и подружница Друштва (односно стручни актив, док су школе у којима се такмичење одржава само реализатори).

Ученици који су у завршном разреду освојили једно од прва три места на Републичком такмичењу ослобађају се пријемног испита из српског језика на факултетима где се полаже српски.

Приговори и жалбе

На свим нивоима такмичења, чим се такмичење обави и комисије за преглед преузму ученичке радове, организатор је дужан да на јавном месту, доступном ученицима, изложи тестове и решења, како би ученици са својим наставницима били у могућности да провере свој рад.

После саопштења резултата, уколико ученик – учесник такмичења сматра да његов рад, из било којих разлога, заслужује већи број поена, има право на писмени приговор, односно жалбу. **Приговор званично прослеђује школа** председнику комисије на одговарајућем нивоу (на Републичком такмичењу – председнику централне комисије) у року од 7 дана од саопштења. Председник комисије је дужан да у року од 7 дана по добијеном приговору да писмени одговор са образложењем комисије (на Републичком такмичењу – комисије за приговоре), који се званично прослеђује школи.

Напомена: На такмичењима се користи *Правопис српскога језика* Матице српске, издање 2010. године, Пешикан, Пижурица, Јерковић, уређивачки одбор: Пешикан, Дешић, Остојић, Станојчић.

ПРОГРАМ ТАКМИЧЕЊА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ОСНОВНА ШКОЛА

1. Програми такмичења за све разреде и за све ступње-
ве такмичења
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним
разредима може бити тестирано на било којем нивоу
и у било ком разреду.

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Наставни садржаји реализовани у оквиру редовне
наставе у току 1. полугодишта и почетком 2. полуго-
дишта
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним
разредима

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним
разредима
2. Садржаји предвиђени за школско такмичење и ново
градиво реализовано до овог нивоа такмичења

5. разред

Проста реченица. Главни реченични чланови: субјекат – независни члан реченице, предикат – централни члан рече-
нице. Именски предикат. Зависни реченични чланови: прави и
неправи објекат – допуне глагола, прилошке одредбе (за место,
време, начин, узрок, меру и количину); атрибут и апозиција.

Променљиве и непроменљиве врсте речи. Бројне именице. Промена именица (деклинација); граматичка основа, наставак за облик, појам падежа.

Основне функције и значења падежа.

Придеви – значење и врсте придева; слагање придева са именицом у роду, броју и падежу. Грађење, промена: компарација придева; функција придева у реченици, придевски вид.

Правопис: писање присвојних придева са наставцима **-ски, -ов, -ев, -ин**; писање управног говора; писање вишечланих географских имена; писање основних и редних бројева. Писање придева изведених од именица у чијој се основи налази **ј (армијски)**.

6. разред

Реченица (основни појмови): Комуникативна реченица (синтаксичко-комуникативна јединица која представља целовиту поруку) и предикатска реченица (синтаксичка јединица која садржи глагол у личном облику).

Независне и зависне предикатске реченице.

Вежбе у исказивању реченичних чланова речју, синтагмом и зависном реченицом.

Комуникативне реченице које се састоје од једне независне предикатске реченице и од више њих.

Подела речи по настанку: просте, изведене и сложене. Суфикси – разликовање суфикса од граматичких наставака; творбена основа; корен речи. Примери изведених именица, придева и глагола (**певач**, **школски**, **школовати се**).

Сложенице, примери сложених речи насталих срастањем двеју или више речи, односно њихових творбених основа; просто срастање и срастање са спојним вокалом (**Бео/град**, **пар/о/брод**). Префикси; примери именица, придева и глагола насталих префиксацијом (**праунук**, **превелик**, **научити**).

Атрибутска и предикатска функција именица и придева.

Самогласници и сугласници; слоготворно **р**. Подела речи на слогове. Подела сугласника по месту изговора и по звучности.

Гласовне промене и алтернације – уочавање у грађењу и промени речи: палатализација и сибиларизација; непостојано **а**; промена **л** у **о**; једначење сугласника по звучности (одступања у писаном језику); једначење сугласника по месту изговора; јотовање; асимилација и сажимање самогласника; губљење сугласника.

Правопис: писање речце **ли** уз глаголе; писање речце и префикса **не** уз глаголе, именице и придеве; писање **нај** у суперлативима; употреба великог слова.

Писање одричних заменица уз предлоге.

Писање заменица у обраћању: **Ви, Ваш.**

Писање имена васионских тела – једночланих и вишечланих.

7. разред

Врсте речи: променљиве и непроменљиве (систематизација и проширивање постојећих знања); подврсте речи. Граматичке категорије променљивих речи (код именица: род; број и падеж; код придева: род, број, падеж, вид, степен поређења; код променљивих прилога: степен поређења; код глагола: глаголски вид; глаголски облик, лице, број, род, стање, потврдност / одричност. Гласовне промене у промени облика речи (нормативна решења).

Појам синтагме. Састав именичке синтагме: главна реч и атрибути. Апозиција. Апозитив.

Врсте глагола: безлични (имперсонални) и лични (персонални); прелазни, непрелазни и повратни. Безличне реченице. Састав реченице у вези са врстама глагола (обнављање и проширивање); (граматички) субјекат, предикат (глаголски и именски), прави и неправи објекат, логички субјекат. Прилошке одредбе за место, време, начин, узрок, меру и количину. Реченични чланови исказани речју и синтагмом.

Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни.

Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне, узвичне.

Навикавање ученика на коришћење правописа (школско издање). Садржаји из правописа савладани у претходним разредима.

8. разред

Српски језик међу другим словенским језицима. Дијалекти српског језика (основни подаци). Народни језик (језик као скуп дијалеката) и књижевни језик. Појам нормирања.

Развој српског књижевног језика: српкословенски, рускословенски, славеносрпски, Вукова реформа језика, писма и правописа, књижевни језик Срба од Вука до данас (основни подаци). Развој лексике српског језика (основни подаци).

Језици националних мањина (основни подаци).

Језик свакодневне комуникације – говорени и писани.

Главне особине писаних стилова јавне комуникације – публицистичког, научног, административног.

Синтагме – придевске, прилошке, глаголске.

Основне функције и значења глаголских облика (обнављање и проширивање знања). Употреба глаголских облика у приповедању.

Грађење речи – обнављање; комбиновано грађење, грађење претварањем. Гласовне промене у вези са грађењем речи (само скретање пажње на нормативна решења). Систематизовање садржаја из правописа: употреба великог слова, интерпункција, спојено и растављено писање речи; писање скраћеница; растављање речи на крају реда.

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ (ГРАДСКО)

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Наставни садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и следеће градиво

5. разред

Именичке заменице – личне заменице; промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица **себе, се**; неличне именичке заменице.

Глаголи – несвршени и свршени; прелазни, непрелазни и повратни глаголи. Инфинитив и инфинитивна основа; грађење и основна функција глаголских облика: презент, презентска основа, наглашени и ненаглашени облик презента помоћних глагола; радни глаголски придев; перфекат; футур I.

Правопис: писање заменица **Ви** и **Ваш** у обраћању; писање одричне речце **не**; писање **нај** у суперлативима. Тачка и запета. Запета уз вокатив и апозицију. Неколико тачака. Цртица.

6. разред

Придевске заменице: разликовање по значењу и функцији – присвојне, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне; употреба повратне заменице **свој**.

Грађење и значења глаголских облика: аорист (стилска обележеност), футур II; имперфекат; плусквамперфекат; императив; потенцијал; трпни глаголски придев; глаголски прилози. Прости и сложени глаголски облици. Лични и нелични глаголски облици.

Правопис: писање глаголских облика које ученици често погрешно пишу (радни глаголски придев, аорист, потенцијал, перфекат, футур I).

Интерпункција после узвика.
Растављање речи на крају реда.

7. разред

Језик Словена у прапостојбини. Сеобе Словена и стварање словенских језика. Стварање старословенског језика: мисија Ћирила и Методија. Примање писмености код Срба. Старословенска писма: глагољица и ћирилица. Старословенски споменици са српског тла.

Значења и употребе падежа (систематизација и проширивање постојећих знања). Падежи за означавање места завршетка кретања и места налажења. Падежна синонимија.

Комуникативна реченица као синтаксичка јединица састављена од најмање једне независне предикатске реченице. Комуникативне реченице састављене од двеју (или више) независних предикатских реченица у напоредном односу: саставном (укључујући и закључни), раставном, супротном (укључујући и искључни).

Интерпункција у сложеној реченици (запета, тачка и запета).

8. разред

Зависне предикатске реченице: обележја (зависни везници, везнички спојеви и др.); врсте: изричне (изричне у ужем смислу и зависноупитне), односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене; конституентска функција у оквиру више реченице (независне или зависне) или синтагме. Интерпункција у вези са зависним реченицама. Напоредни односи међу зависним реченицама (саставни, раставни, супротни).

Главна правила стандардне акценатске норме и систематизовање знања о акцентима из претходних разреда.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Наставни садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и следеће градиво

7. разред

Појам актива и пасива. Пасив саграђен са речцом **се** и пасив саграђен са трпним придевом.

Конгруенција – основни појмови. Слагање придева и глагола са именицом у реченици. Конгруентне категорије придева (род, број, падеж) и глагола (лице, број, евентуално род).

Уочавање разлике између кратких акцената. Реченични акценат.

Црта. Заграда. Запета у набрајању скраћеница.

8. разред

Исказивање реченичних чланова зависном реченицом и предлошко-падежном конструкцијом. Изражавање помоћу глагола (*Очекивали су да авион полети; Авион је полетео иако је била магла*) и глаголских именица (*Очекивали су полетање авиона; Авион је полетео упркос магли*). Преимућства именичког начина изражавања (у неким случајевима оно је прецизније и економичније) и њене мане (сликовитост се губи, а реченица теже прати).

Једнозначне и вишезначне речи; хомонимија. Приказивање полисемије и хомонимије у великим једнојезичним реченицама. Метафора и метонимија као начини да реч стекне нова значења (*крило (птице) → крило зграде – метафора; Моја школа је близу → Цела школа иде на излет – метонимија*).

Прилагођено писање имена из страних језика. Писање полусложеница.

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

1. Програми такмичења за све разреде и за све ступњеве такмичења
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима може бити тестирано на било којем нивоу и у било ком разреду.

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Наставни садржаји реализовани у оквиру редовне наставе у току 1. полугодишта и почетком 2. полугодишта
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Садржаји предвиђени за школско такмичење и ново градиво реализовано до овог нивоа такмичења

1. разред

Општи појмови о језику.

Место језика у људском животу. Битна својства језика. Језик и комуникација.

Књижевни језик.

Раслојавање језика. Језик, дијалект и социолект. Језичка норма и стандардизација. Књижевни језик. Функционални стилови. Нестандардни језички варијетети.

Дијалекти српског језика (критеријуми, подела, називи, размештај, основне особине). Дијалекатска основица српског књижевног језика.

Књижевни језици на српском језичком подручју до 20. века.

Језички систем и науке које се њиме баве.
Језик као систем знакова.
Фонетика и фонологија. Гласови и фонеме. Слог. Прозодија.
Морфологија. Реч и морфеме. Врсте морфема. Морфологија у ужем смислу (промена речи). Грађење речи.
Синтакса. Реченица као језичка и комуникативна јединица.
Лексикологија. Лексеме. Лексички фонд (речник, лексика).
Граматику и речници српског језика.
Правопис: основни принципи правописа српског књижевног језика.

2. разред

Књижевни језик.
Почетак стандардизације српског књижевног језика и правописа у првој половини 20. века. Развој српског књижевног језика у 19. и 20. веку.
Основни принципи српске књижевне норме. Екавски и ијекавски изговор. Ћирилица и латиница.
Морфологија (у ужем смислу):
Врсте речи. Променљиве и непроменљиве речи. Морфолошке и класификационе категорије речи. Именице. Именичке категорије (падеж и број; род). Врсте именица. Основно о деklinацији именица.
Придеви. Придевске категорије (род, број, падеж, вид, степен поређења). Врсте придева. Основне карактеристике деklinације и компарације придева.
Правопис: правописни знаци. Растављање речи на крају ретка.

3. разред

Грађење речи.
Основни појмови о извођењу (деривацији) речи. Важнији модели за извођење именица, придева и глагола.

Основни појмови о грађењу сложеница и полусложеница. Правописна решења.

Лексикологија (са елементима терминологије и фразеологије): значењски (семантички) и формални односи међу лексемама: синонимија; антонимија; полисемија и хомониимија; метафорична и метонимијска значења; стилска вредност лексема: лексика и функционални стилови; поетска лексика, варијантска лексика, дијалектизми и регионализми; архаизми и историзми; неологизми; жаргонизми; вулгаризми; речи пореклом из страних језика и калкови (дословне преведенице) и однос према њима. Речници страних речи.

Најважнији префикси (и префиксоиди) и суфикси (и суфиксоиди) пореклом из класичних језика;

Основни појмови о терминологији и терминима. Терминолошки речници.

Основни појмови о фразеологији и фразеолошким јединицама. Стилска вредност фразеолошких јединица. Клишеи и помодни изрази.

Правопис: писање негације; интерпункција.

4. разред

Падежни систем.

Појам падежног система и предлошко-падежних конструкција. Основне именичке, придевске и прилошке вредности падежних, односно предлошко-падежних конструкција. Падежна синонимија. Поливалентност падежа. Предлошки изрази.

Конгруенција: дефиниција и основни појмови; граматичка и семантичка конгруенција.

Систем зависних реченица: Обележја зависних реченица. Три основна типа вредности зависних реченица (именичке, придевске и прилошке). Главне врсте зависних реченица: изричне (са управним и неуправним говором), односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, поредбене и последичне. Везнички изрази.

Систем независних реченица: општи појмови о врстама независних реченица, њиховим обележјима и функцијама. Обавештајне, упитне, жељне и узвичне реченице.

Глаголски вид: главна видска значења и начин њиховог обележавања.

Глаголска времена и глаголски начин: основни појмови. Временска и модална значења личних глаголских облика: презента, перфекта, крњег перфекта, аориста, имперфекта, плусквамперфекта, футура I, футура II, императива и потенцијала.

Правопис: интерпункција.

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ (ГРАДСКО)

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Садржаји предвиђени за општинско такмичење и ново градиво

1. разред

Фонетика (са фонологијом и морфофонологијом).

Гласовни систем српског књижевног језика.

Фонолошки систем српског књижевног језика.

Дистинктивна функција српских фонема, најважније варијанте фонема; дистинктивна обележја.

Правопис: писање великог слова.

2. разред

Заменице: именичке заменице: личне и неличне. Придевске заменице. Деклинација заменица.

Бројеви: главни и редни бројеви. Врсте главних бројева: основни бројеви, збирни бројеви, бројне именице на **-ица** (двојица, тројица итд.), бројни придеви (**једни, -е, -а, двоји, -е, -а** итд.).

Правопис: скраћенице.

3. разред

Синтакса: реченице у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченице у ужем смислу (предикатске реченице).

Речи (лексеми и морфосинтаксичке речи). Идентификовање морфосинтаксичких речи. Пуне речи (именичке, придевске и прилошке речи и глаголи) и помоћне речи (предлози, везници и речце).

Синтагма. Врсте синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске синтагме).

Правопис: писање великог слова.

4. разред

Напоредне конструкције (координација). Појам напоредног односа. Обележавање напоредног односа. Главни типови напоредних конструкција: саставне, раставне, супротне, искључне, закључне и градационе.

Распоређивање синтаксичких јединица (основни појмови).

Информативна актуализација реченице и начини њеног обележавања (основни појмови).

Комуникативна кохезија. Начини успостављања веза међу деловима текста.

Специјалини типови независних реченица. (**Ево аутобуса! Пожар! Страшног ли времена!** и др.).

Прагматика. Говорни чинови. Структура разговора и текста.

Правопис: састављено и растављено писање речи.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и ново градиво

1. разред

Морфофонологија: морфофонолошке алтернације и њихова улога у промени и грађењу речи. Алтернације у српском књижевном језику (проширивање и утврђивање раније стечених знања). Правописна решења.

Правопис: речници и правописни приручници.

2. разред

Глаголи: непрелазни, прелазни и повратни глаголи. Подела глагола по виду. Морфолошке глаголске категорије: време и начин; лице и број (и род – код облика који разликују род); стање – актив и пасив; потврдност / одричност. Коњугација (глаголске основе, глаголске врсте, лични и нелични облици, облици пасива).

Правопис: састављено и растављено писање речи.

3. разред

Основне конструкције (и њихови модели) предикатске реченице: субјекатско-предикатска конструкција, рекцијске конструкције (с правим и неправим објектом), копулативне конструкције (с именским и прилошким предикативом), конструкције са семикопулативним глаголима (допунским предикативима). Прилошке одредбе.

Безличне именице. Реченице с логичким (семантичким) субјектом.

Правопис: транскрипција речи из страних језика.

4. разред

Општи појмови о језику.

Еволуција језика: развој језика у људској врсти, друштву и код појединаца. Настанак и развој писма.

Језик, култура и друштво.

Језик и друге друштвене категорије. Вишејезичност. Ставови према језику.

Типови језика: језици у свету. Језичка сродност. Језички типови и језичке универзалије.

Правопис: писање великог слова, транскрипција речи из страних језика.

* * *

Састављачи тестова су обавезни да прате наставне садржаје за поједине разреде и нивое такмичења.

Правилник о организовању и спровођењу такмичења из српског језика и језичке културе садржи табеле, које организатори такмичења свих нивоа попуњавају и прослеђују са списковима организаторима вишег ступња такмичења.

Литература за учеснике такмичења

Садржаји такмичења су садржаји редовне наставе српског језика прописани **важећим** Наставним планом и програмом. Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

На такмичењима се користи *Правопис српскога језика Матице српске*, издање 2010. године, Пешикан, Пижурица, Јерковић, уређивачки одбор: Пешикан, Дешић, Остојић, Станојчић.

Напомене:

На свим нивоима такмичења биће испитано градиво реализовано до тог нивоа такмичења и градиво предвиђено за све претходне нивое такмичења (најмање 13 питања), као и градиво предвиђено за све претходне разреде (највише 7 питања).

Садржаји такмичења су у складу са прописаним Наставним планом и програмом.

Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (www.mpn.gov.rs).

Састављачи тестова ће приликом свог рада пратити Наставни план и програм за дати разред и имати на уму различита решења појединих језичких питања која се могу наћи у акредитованим уџбеницима.

РЕЗУЛТАТИ
27. РЕПУБЛИЧКОГ ТАКМИЧЕЊА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

СЕДМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Име и презиме наставника	Место	Број бодова	Ранг
1.	Анђела Савић	ОШ „Соња Маринковић”	Јасмина Раденковић	Београд-Земун	17	I
2.	Виктор Ђурчић	ОШ „Милица Павловић”	Мирјана Маринковић	Чачак	17	I
3.	Гаврило Милосављевић	ОШ „Вук Караџић”	Владан Картаљевић	Врање	17	I
4.	Милица Геџин	ОШ „Жарко Зрењанин”	Емилија Ђоровић	Зрењанин	17	I
5.	Теодора Глигорић	ОШ „Николај Велимировић”	Бранка Зарић	Шабач	17	I
6.	Александра Дељанин	ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић”	Зорица Милетић	Крагујевац	16	II
7.	Богдан Мијаиловић	ОШ „Јован Поповић”	Снежана Гребовић	Крагујевац	16	II
8.	Елена Маричић	ОШ „Радоје Домановић”	Јанко Ивановић	Ниш	16	II
9.	Жарко Матић	ОШ „Драги Макић”	Гордана Каличанин	Бошњане	16	II
10.	Иван Фершиши	ОШ „Деспот С. Лазаревић”	Ана Бешевић	Београд-Звездара	16	II
11.	Јана Белчевић	ОШ „Иво Андрић”	Милица Мирковић	Београд-Раковица	16	II

12.	Катарина Ђоровић	ОШ „2. октобар”	Душица Радочај	Зрењанин	16	II
13.	Миа Милић	ОШ „Дринка Павловић”	Наташа Васић	Београд- -Стари град	16	II
14.	Миља Шуша	ОШ „Стефан Немања”	Биљана Николић	Ниш	16	II
15.	Миљана Обрадовић	ОШ „Милан Мијалковић”	Марија Миладиновић	Јагодина	16	II
16.	Наталија Тошић	ОШ „Николај Велимировић”	Бранка Зарић	Шабац	16	II
17.	Николина Новаковић	ОШ „Владимир Перић Валтер”	Емира Ровчанин	Пријепоље	16	II
18.	Николина Симић	ОШ „Мирослав Антић”	Јелена Живић	Ниш	16	II
19.	Радомир Перишић	ОШ „Деспот С. Лазаревић”	Драгана Вељковић	Београд- -Звездара	16	II
20.	Тијана Маринковић	ОШ „Др Драгиша Мишовић”	Мирјана Терзић	Чачак	16	II
21.	Алексеј Павловић	ОШ „Бора Станковић”	Слађана Хацић	Београд- -Вождовац	15	III
22.	Ана Бјелогрић	ОШ „Петар Петровић Његош”	Весна Петровић	Зрењанин	15	III
23.	Анастасија Мијаиловић	ОШ „Вук Караџић”, Степојевац	Данијела Петковић	Београд- -Лазаревац	15	III
24.	Ања Деспенић	ОШ „Светислав Голубовић Митраљета”	Недељка Димитријевић	Београд- -Земун	15	III
25.	Душан Вучковић	ОШ „Соња Маринковић”	Маја Миловић	Суботица	15	III

26.	Ђурђа Томић	ОШ „Светозар Милетић”	Милица Пејаковић	Београд-Земун	15	III
27.	Јелена Бугариновић	ОШ „Ратко Митровић”	Бојана Данчула Дејановић	Нови Београд	15	III
28.	Јелена Јелчић	ОШ „Десанка Максимовић”	Радмила Пајкић	Пожаревац	15	III
29.	Јелена Крстић	ОШ „Јанко Веселиновић”	Миле Радовановић	Шабац	15	III
30.	Јелена Милићевић	ОШ „Драгољуб Илић”	Слађана Матић	Драчић	15	III
31.	Лидија Филиповић	ОШ при Математичкој гимназији	Анђелка Миладиновић	Београд-Стари град	15	III
32.	Марија Ђорђевић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Јелена Василић Вучковић	Београд-Чукарица	15	III
33.	Маша Младеновић	ОШ „Светозар Милетић”	Милица Пејаковић	Београд-Земун	15	III
34.	Милица Вуковић	ОШ „Бранко Радичевић”	Ивана Марковић	Нови Београд	15	III
35.	Милица Пејић	ОШ „Краљ Александар I”	Нада Ивановић	Пожаревац	15	III
36.	Његош Николић	ОШ „Свети Сава”	Јелена Ивановић	Бајина Башта	15	III
37.	Сара Василев	ОШ „Мирослав Антић”	Јелена Живић	Ниш	15	III
38.	Селена Гвозденовић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Весна Јовановић	Омољница	15	III
39.	Софија Тодоровић	ОШ „Марија Бурсаћ”	Драгана Цукић	Београд-Звездара	15	III
40.	Тамара Раковац	ОШ „Јован Поповић”	Сања Младеновић	Крушевац	15	III
41.	Тара Концулић	ОШ „Браћа Јерковић”	Пламенка Ђого	Београд-Чукарица	15	III

42.	Теодора Матијаш	ОШ „Прва војвођанска бригада”	Марија Тир Борља	Нови Сад	15	III
43.	Теодора Миљоковић	ОШ „Добросав Радосављевић Народ”	Јасна Папишта	Сремска Митровица	15	III

ОСМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Име и презиме наставника	Место	Број бодова	Ранг
1.	Јана Станисављевић	ОШ „Радоје Домановић”	Мирјана Аранђеловић	Нови Београд	20	I
2.	Милица Тадић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Ивана Стојановић	Пожаревац	20	I
3.	Алекса Радовић	ОШ „Мома Станојловић”	Данијела Мијовић	Крагујевац	19	II
4.	Ксенија Милатовић	ОШ „Краљ Петар Први”	Верица Стајић	Београд-Стари град	19	II
5.	Марија Бурсаћ	ОШ „Вук Караџић”	Весна Вуковић	Шабац	19	II
6.	Маша Стаменковић	ОШ „Јосиф Костић”	Јадранка Милошевић	Лесковац	19	II
7.	Милена Степић	ОШ „Др Јован Цвијић”	Ненад Војиновић	Смедерево	19	II
8.	Сенка Даруши	ОШ „Светозар Марковић Тоза”	Јелена Решин	Елемир	19	II
9.	Александар Симић	ОШ „Посавски партизани”	Александра Ранчић	Београд-Обреновац	18	III
10.	Ана Булатовић	ОШ „Краљ Петар Први”	Јулијана Ђоровић	Београд-Стари град	18	III

11.	Ања Росић	ОШ „Душан Јерковић”	Виолета Бурлић	Ужице	18	III
12.	Ивана Михајловић	ОШ „Сава Мунђан”	Наташа Радловић	Крушчица	18	III
13.	Јана Шћепановић	ОШ „Алекса Шантић”	Наташа Барбулов	Сечањ	18	III
14.	Јелена Филиповић	ОШ „Рајак Павићевић”	Весна Јекић	Б. Башта	18	III
15.	Јована Анђелић	ОШ „Кнегиња Милица”	Љиљана Цвијовић	Нови Београд	18	III
16.	Јована Ковачевић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Мирјана Петровић Тешић	Београд-Чукарица	18	III
17.	Катарина Гајић	ОШ „Прва војвођанска бригада”	Николина Коњевић Милошевић	Нови Сад	18	III
18.	Катарина Мијајловић	ОШ „Раде Драинац”	Радослава Живановић	Београд-Палилула	18	III
19.	Катарина Шијак	ОШ „Светолик Ранковић”	Маријана Милосављевић	Аранђеловац	18	III
20.	Љубица Ђорђевић	ОШ „Вук Караџић”, Степојевац	Данијела Петковић	Београд-Лазаревац	18	III
21.	Марјан Лазаревић	ОШ „Милутин Миланковић”	Милена Милошевић	Раброво	18	III
22.	Маша Станковић	ОШ „Вук Караџић”	Жаклина Станојковић	Сурдулица	18	III
23.	Мила Шкорић	ОШ „Иван Горан Ковачић”	Сања Мормер	Суботица	18	III
24.	Милица Поповић	ОШ „20. октобар”	Милош Алексић	Нови Београд	18	III
25.	Милица Раковић	ОШ „IV Краљевачки батаљон”	Наташа Митровић	Краљево	18	III

26.	Никола Митровић	ОШ „Димитрије Туцовић”	Душица Гускић	Чајетина	18	III
27.	Николија Бојковић	ОШ „Љуба Ненадовић”	Гордана Опалић	Београд-Чукарица	18	III
28.	Петар Коруновић	ОШ „Стефан Немања”	Марија Ђорђевић	Ниш	18	III
29.	Софија Петровић	ОШ „Петар Кочић”	Сандра Шћевак	Инђија	18	III
30.	Теодора Јовић	ОШ „Исидора Секулић”	Бојана Тидић	Панчево	18	III
31.	Тијана Мазинанин	ОШ „Прва војвођанска бригада”	Зорица Мркшић	Нови Сад	18	III
32.	Тијана Спасић	ОШ „Ђура Јакшић”	Драгана Стањевић	Параћин	18	III
33.	Уна Котур	ОШ „Марко Орешковић”	Нада Гајић	Нови Београд	18	III
34.	Филип Поповић	ОШ „Мирко Јовановић”	Данијела Аксић Маринковић	Крагујевац	18	III

ПРВИ РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Лена Вићентијевић	Филолошка гимназија	Београд	Слађана Савовић	20	I
2.	Нела Деспотовић	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Невена Стефановић	19	II
3.	Јелена Милошевић	Средња школа Гроцка	Београд	Огњен Поповић	18	III

4.	Катарина Миловановић	Шабачка гимназија	Шабач	Станка ел Рабади	18	III
5.	Милена Пејић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Милена Анђелковић	18	III
6.	Теодора Станишић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Нови Сад	Јасмина Пивнички	18	III

ДРУГИ РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Ана Миладиновић	Филолошка гимназија	Београд	Стеван Стефановић	20	I
2.	Јована Старовић	Филолошка гимназија	Београд	Јелена Добрић	20	I
3.	Александра Цветковић	Гимназија	Смедерево	Александра Милошевић Јовановић	20	I
4.	Ања Трамошљанин	Филолошка гимназија	Београд	Слађана Савовић	20	I
5.	Дајана Османи	Филолошка гимназија	Београд	Стеван Стефановић	20	I
6.	Јана Марковић	Ваљевска гимназија	Ваљево	Биљана Ерчић	20	I
7.	Јелена Маслак	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Ксенија Беч	20	I
8.	Јелена Тенић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Бајина Башта	Дана Јовановић	20	I
9.	Јована Рафаиловић	Медицинска школа	Ваљево	Мила Степановић	20	I
10.	Никола Миљковић	Медицинска школа „Др Миленко Хаџић”	Ниш	Нина Динчић Милинковић	20	I

11.	Софија Божић	Карловачка гимназија	Сремски Карловци	Гордана Мутић	20	I
12.	Стефан Николић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Бајина Башта	Дана Јовановић	20	I
13.	Тајјана Алимпић	XIII београдска гимназија	Београд	Софија Ширадовић	20	I
14.	Теодора Кочић	Средња школа	Свилајнац	Александра Николић	20	I
15.	Филип Јањић	Шабачка гимназија	Шабац	Станка ел Рабади	20	I
16.	Хелена Шћопуловић	Неготинска гимназија	Неготин	Данијела Ранчић	20	I
17.	Ана Јанковић	Трећа београдска гимназија	Београд	Гордана Костић	19	II
18.	Марина Бабић	Фармацеутско-физиотерапеутска школа	Београд	Данијела Пешић Јовановић	19	II
19.	Павлина Стојановић	Филолошка гимназија	Београд	Јелена Добрић	19	II
20.	Ана Лешевић	Гимназија	Краљево	Маријана Радић	19	II
21.	Бранислав Веселиновић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	19	II
22.	Данијел Миливојевић	Гимназија „Вук Караџић”	Лозница	Маријана Павловић	19	II
23.	Исидора Ристић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Бајина Башта	Јелена Марковић	19	II
24.	Кристина Митровић	Шабачка гимназија	Шабац	Станка ел Рабади	19	II
25.	Маријана Васић	Гимназија	Краљево	Гордана Гајовић	19	II
26.	Марко Мајер	Гимназија „Исидора Секулић”	Нови Сад	Светлана Торњански Брашњевић	19	II

27.	Наталија Војиновић	Економско-трговинска школа	Краљево	Марија Филиповић	19	II
28.	Тамара Маравић	XIII београдска гимназија	Београд	Софија Ширадовић	19	II
29.	Тодор Мајсторовић	Гимназија „Свети Сава”	Београд	Анђа Аландер	19	II
30.	Софија Стојановић	Филолошка гимназија	Београд	Јелена Добрић	18	III
31.	Александра Радојковић	Гимназија	Смедерево	Маријана Николић	18	III
32.	Анастасија Костић	Гимназија „Вук Караџић”	Бабушница	Јелена Алексов	18	III
33.	Анђела Недељковић	Гимназија Јагодина	Јагодина	Ана Милошевић	18	III
34.	Драгана Драшковић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	18	III
35.	Јана Павловић	Гимназија „Таковски устанак”	Горњи Милановац	Гордана Јовановић	18	III
36.	Кристина Петковић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	18	III
37.	Љубица Недељковић	Филолошка гимназија	Београд	Стеван Стефановић	18	III
38.	Марија Јунгић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	18	III
39.	Маријана Вулета	Медицинска школа „7. април”	Нови Сад	Биљана Пастернак	18	III
40.	Марко Томић	Гимназија	Чачак	Александра Мишић	18	III
41.	Маша Тиосављевић	Математичка гимназија	Београд	Душица Антанасковић	18	III
42.	Милица Јанков	Рачунарска Гимназија Смарт	Нови Сад	Ђукић Сања	18	III
43.	Милица Јоцић	Зрењанинска гимназија	Зрењанин	Данијела Грбић	18	III

44.	Мина Кокот	Гимназија	Крушевац	Душица Добродолац	18	III
45.	Тамара Драшковић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	18	III
46.	Андреја Ђорђевић	Гимназија	Лесковац	Светлана Коцић	18	III

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Ања Петковић	Гимназија	Зајечар	Дијана Лазаревић	20	I
2.	Ивана Милићевић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Милановић	20	I
3.	Маја Евтимов	Гимназија „Јован Скерлић”	Владичин Хан	Душанка Станковић	20	I
4.	Милена Петровић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендељ	20	I
5.	Милован Миловановић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Нови Сад	Јасмина Пивнички	20	I
6.	Ангелина Атанасковић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендељ	19	II
7.	Богдан Марковић	Гимназија	Крушевац	Јелена Вујичић	19	II
8.	Дијана Марковић	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Ниш	Данијела Гашевић	19	II
9.	Јелена Симић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Милановић	19	II
10.	Јована Зубовић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендељ	19	II

11.	Лидија Марковић	Гимназија „Бора Станковић”	Врање	Тања Рушмовић	19	II
12.	Милица Рајковић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендел	19	II
13.	Ана Поњевић	Шабачка гимназија	Шабац	Станка ел Рабади	18	III
14.	Александра Сердар	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендел	18	III
15.	Ангелина Вуковић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендел	18	III
16.	Јана Тољага	XIII београдска гимназија	Београд	Бојана Ербез	18	III
17.	Јелена Филиповић	Гимназија „Бора Станковић”	Врање	Тања Рушмовић	18	III
18.	Јована Јовановић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Бајина Башта	Дана Јовановић	18	III
19.	Мара Каракушевић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Милановић	18	III
20.	Маша Петровић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендел	18	III
21.	Наташа Кашаји	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Врбас	Миличић Јасмина	18	III
22.	Страхиња Глигоровић	XIII београдска гимназија	Београд	Бојана Ербез	18	III
23.	Теодора Павличевић	Гимназија	Крушевац	Ивана Несторовић	18	III
24.	Кристина Јаковљевић	Гимназија „Вук Караџић”	Трстеник	Јелена Ранђеловић	18	III
25.	Милан Милетић	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Светлана Нишкановић Ђукановић	18	III

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Ана Станковић	Филолошка гимназија	Београд	Александра Антић	19	I
2.	Наталија Спасић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	19	I
3.	Алекса Стаменић	Девета гимназија „Михајло Петровић – Алас”	Београд	Светлана Миловановић	18	II
4.	Јелена Јовановић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Марија Запутил	18	II
5.	Јелена Миленковић	Медицинска школа	Пожаревац	Тина Капларевић	18	II
6.	Катарина Костић	Гимназија „Бранко Радичевић”	Стара Пазова	Сандра Дроњак	18	II
7.	Марија Цветковић	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Валентина Паровић	18	II
8.	Мила Јовановић	Гимназија у Лазаревцу	Лазаревац	Биљана Комад	18	II
9.	Милена Милосављевић	Гимназија	Јагодина	Љиљана Јевтић	18	II
10.	Немања Милошевић	Средња школа	Велико Градиште	Бојан Јелић	18	II
11.	Дејана Маљковић	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Светлана Нишкановић Ђукановић	17	III
12.	Душан Станишић	Карловачка гимназија	Сремски Карловци	Ненад Војводић	17	III
13.	Катарина Пајовић	Гимназија	Крушевац	Душица Добродолац	17	III

14.	Марија Јуничих	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Валентина Паровић	17	III
15.	Наталија Ђорђевић	Девета гимназија „Михајло Петровић – Алас”	Београд	Миланка Ршумовић	17	III
16.	Наташа Ивановић	Гимназија „Вељко Петровић”	Сомбор	Лидија Неранџић Чанда	17	III

Републичка комисија

1. Александар Милановић, председник
2. Вељко Брборић, потпредседник
3. Милан Стакић, члан
4. Милорад Дешић, члан
5. Зона Мркаљ, члан

КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ (КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА)

(Извод из Правилника и Пропозиције такмичења)

Циљеви такмичења

Такмичење има за циљ:

- популаризацију предмета Српски језик и књижевност;
- развијање ученичких знања, вештина и способности у областима Читање и Књижевност;
- развијање љубави према читању, доживљавању и тумачењу књижевноуметничких дела;
- оспособљавање ученика за језичко-стилску анализу уметничких текстова;
- подстицање ученика да развију способност за естетско вредновање српске и светске књижевности;
- развијање ученичког интересовања према историји књижевности, теорији књижевности и књижевној критици;
- упознавање ученика са животом и стваралаштвом најзначајнијих српских и светских писаца;
- повезивање наставних садржаја из српског језика, књижевности и језичке културе.

Организација такмичења

Организатори такмичења су: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Карловачка гимназија.

Такмичења се спроводе на следећим нивоима:

- школско;
- општинско;
- окружно (градско);
- Републичко.

Школско такмичење организују и спроводе активи наставника српског језика, према календару такмичења.

Општинска и окружна (градска) такмичења организују и спроводе активи наставника српског језика, односно комисије које формирају одговарајући школски окрузи и подружнице Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Републичко такмичење организује се у оквиру Друштва, односно Управа Друштва у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и Карловачком гимназијом. Управа Друштва именује: Организациони одбор за организовање и спровођење такмичења (на 2 године), комисије за израду стручног материјала за проверу знања ученика (тест), комисије за преглед радова ученика који су се пласирали за Републичко такмичење са окружних такмичења и установљење коначног списка учесника на Републичком такмичењу, комисију за припрему и спровођење Републичког такмичења, објављивање резултата.

Учесници такмичења

Ученици 7. и 8. разреда основне школе учествују на школском, општинском, окружном такмичењу и на Републичком такмичењу.

Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда гимназија и средњих стручних школа учествују на школском, општинском, окружном (градском) такмичењу и на Републичком такмичењу.

Да би ученик учествовао на вишем степену такмичења, мора да учествује на претходном нивоу и да покаже одређене резултате.

Ученици који су у прошлогодишњем циклусу такмичења учествовали на окружном такмичењу стичу право директног учешћа на општинском такмичењу, а учесници на Републичком такмичењу директно право учешћа на окружном такмичењу. Ови ученици не улазе у утврђен број ученика за једну школу, односно општину, округ.

Број ученика – учесника

Број ученика – учесника на општинском такмичењу у сваком разреду сразмеран је броју одељења у школама (највише једно одељење – један ученик).

На **окружном** такмичењу могу да учествују најбољи ученици који су освојили најмање 80% од могућих поена на општинском такмичењу (минимум 16 бодова).

Коначан списак, искључиво **на основу увида у тестове и броја освојених поена, утврђује Републичка комисија и позива ученике на Републичко такмичење.**

На **Републичком такмичењу** учествују ученици основне школе из 7. и 8. разреда који су на окружним такмичењима показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

На Републичком такмичењу учествују ученици гимназија и средњих стручних школа који су на окружном такмичењу показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

Од ученика који су се квалификовали за Републичко такмичење, иду сви који су освојили максимум поена.

Уколико не буде довољно ученика који би задовољили ове критеријуме, ниво такмичења се неће спуштати, већ ће број учесника бити мањи од предвиђеног. Организатори нижег ступња такмичења дужни су да организаторима наредног ступња доставе резултате такмичења са списком свих учесника и потребним подацима (презиме и име ученика, презиме и име предметног наставника, школа, место, број

освојених поена) и попуњену збирну табелу за све школе – учеснике у такмичењу, у року од три дана по одржаном такмичењу.

После одржаних окружних такмичења, за све учеснике који су освојили преко 90% од могућих поена **треба обавезно доставити документацију – тестове (и збирну табелу са претходних нивоа такмичења) Републичкој комисији под шифром и дешифроване, која на основу увида у тестове врши коначан избор ученика – учесника из сваког разреда и позива их на Републичко такмичење.** Организатори такмичења су дужни да то учине у року од 3 дана по одржаном такмичењу. Сви тестови са прекорачењем рока неће се разматрати.

Тест за проверу знања

На сваком ступњу такмичења учесници раде тест који садржи 20 питања и вреднује се са 20 поена. Израда теста на свим нивоима такмичења траје 90 минута и ради се под шифром. Тестове за општинска, окружна и Републичка такмичења утврђује Републичка комисија за израду тестова и благовремено (на 10 дана пред такмичење) доставља их задуженим представницима школских округа у Србији, који се старају о њиховом умножавању и дистрибуцији (за ниже нивое такмичења), односно Карловачкој гимназији (за Републичко такмичење).

Календар такмичења

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Школско такмичење	– до краја фебруара 2018.
Општинско такмичење	– 10. 03. 2018. у 10.00 сати
Окружно такмичење	– 15. 04. 2018. у 10.00 сати
Републичко такмичење	– 12. 05. 2018. у 10.00 сати (Карловачка гимназија)

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја фебруара 2018.
Општинско такмичење – 10. 03. 2018. у 10.00 сати
Окружно такмичење – 14. 04. 2018. у 10.00 сати
Републичко такмичење: – 13. 05. 2018. у 10.00 сати
(Карловачка гимназија)

Такмичење ван утврђеног календара и времена се дисквалификује.

Вредновање постигнутих резултата

На нивоу школског такмичења резултате вреднује комисија коју бира стручни актив наставника/професора српског језика и књижевности.

На нивоу општинског такмичења резултате вреднује стручна комисија коју образује стручно друштво – односно подружница.

На нивоу окружног (градског) такмичења резултате вреднује стручна комисија коју чине најмање три члана, а коју образује стручно друштво – подружница (наставници школа, професори универзитета, института и др.).

На нивоима општинског и окружног (градског) такмичења прво место освајају ученици са 20 и 19, друго место са 18 и 17 и треће место са 16 и 15 бодова. Ученици који на општинском такмичењу освоје 15 бодова могу добити од школа задужених за издавање диплома диплому за треће место на такмичењу, али немају проходност на даљи ниво такмичења. Ученици који на окружном такмичењу освоје 15, 16 и 17 бодова могу добити од школа задужених за издавање диплома диплому за друго (17 бодова) или треће место (16 и 15 бодова), али немају проходност на даљи ниво такмичења.

На нивоу Републичког такмичења резултате вреднује стручна комисија од најмање три члана коју бира Управа Друштва. Прво место добија ученик са 20 бодова. Уколико нема ученика који је освојио 20 бодова, прво место припада

оном ученику који је освојио 19 бодова. У односу на почетни број бодова рангирају се друго и треће место.

За најбоље резултате (у рангу) ученици на свим нивоима такмичења освајају I, II и III место и награђују се књигама и дипломом организатора такмичења (према могућностима организатора). Дипломе за добијено прво, друго и треће место на општинском и окружном нивоу додељују школе које су домаћини такмичења, односно органи локалне самоуправе.

На Републичком такмичењу сви наставници чији су учесници освојили I, II и III место награђују се књигама и захвалницом Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Дипломе потписују организатори такмичења:

- на Републичком такмичењу: Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Карловачка гимназија;
- на општинском и окружном такмичењу: одељење Министарства просвете, науке и технолошког развоја и подружница Друштва (односно стручни актив, док су школе у којима се такмичење одржава само реализатори).

Ученици који су у завршном разреду освојили једно од прва три места на Републичком такмичењу ослобађају се пријемног испита из књижевности на факултетима где се ова област полаже.

Приговори и жалбе

На свим нивоима такмичења, чим се такмичење обави и комисије за преглед преузму ученичке радове, организатор је дужан да на јавном месту, доступном ученицима, изложи тестове и решења, како би ученици са својим наставницима били у могућности да провере свој рад.

После саопштења резултата, уколико ученик – учесник такмичења сматра да његов рад, из било којих разлога, за-

служује већи број поена, има право на писмени приговор, односно жалбу. **Приговор званично прослеђује школа** председнику комисије на одговарајућем нивоу (на Републичком такмичењу – председнику централне комисије) у року од 7 дана од саопштења. Председник комисије је дужан да у року од 7 дана по добијеном приговору да писмени одговор са образложењем комисије (на Републичком такмичењу – комисије за приговоре), који се званично прослеђује школи.

Програми такмичења

ОСНОВНА ШКОЛА

VII РАЗРЕД

Такмичење из књижевности на првом нивоу (школско) подразумеваће наставно градиво 5. и 6. разреда, из области Књижевност, као и савладане садржаје из 7. разреда, до краја првог полугодишта. Општинско такмичење обухватиће и предвиђено градиво из првог полугодишта, а градско, тј. регионално, и оно из првог тромесечја другог полугодишта. За републички ниво такмичења, ученици ће припремити градиво за седми разред у целости.

Предлог распореда градива дат је у овом прегледу након навођења садржаја програма из књижевности, јер се за потребе такмичења морамо руководити одређеним редоследом. Иако наставници годишње и месечне планове рада формирају по свом нахођењу, у односу на стручност, искуство и уважавање посебности одељења којима предају, за потребе извођења такмичења морали смо се одредити за једну варијанту редоследа која ће важити за све такмичаре.

Садржај из књижевности је ревидиран у односу на школски програм. Познавање књижевних термина испи-

тиваће се и на познатим и на ученицима непознатим текстовима, датим у краћем одломку или у форми реченице у задатку.

КЊИЖЕВНОСТ

ЛЕКТИРА

Лирика

Народна песма: *Кујунџија и хитропреља*

Посленичке народне песме (избор)

Народна песма: *Љубавни растанак*

Јован Дучић: *Подне*

Милан Ракић: *Симонида*

Владислав Петковић Дис: *Међу својима*

Милутин Бојић: *Плава гробница*

Десанка Максимовић: *Крвава бајка; Стрепња*

Стеван Раичковић: *Небо*

Мирослав Антић: *Плави чуперак* (избор)

Васко Попа: *Манасија*

Александар Сергејевич Пушкин: *Волео сам вас*

Епика

Кратке фолклорне форме (пословице, питалице, загонетке)

Народна песма: *Диоба Јакшића*

Епске народне песме покосовског тематског круга (избор)

Народна песма: *Мали Радојица*

Народна песма: *Иво Сенковић и ага од Рибника*

Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (избор)

Народна приповетка: *Златна јабука и девет пауница*

Свети Сава у књижевности (избор из Савиних списка, народних прича и предања; народне и ауторске поезије о Св. Сави – из читанки)

Доситеј Обрадовић: *Живот и прикљученија* (одломак)

Стефан Митров Љубиша: *Кањош Мацедоновић* (одломак)

Јанко Веселиновић: *Хајдук Станко*
Стеван Сремац: *Поп Ђира и поп Спира*
Радоје Домановић: *Мртво море* (одломак)
Вељко Петровић: *Јабука на друму*
Павле Угринов: *Стара породична кућа*
Пеђа Милосављевић: *Потера за пејзажима* (одломак)
Иво Андрић: *Прича о кмету Симану* (одломак)
Антон Павлович Чехов: *Чиновникова смрт*
Антоан де Сент Егзипери: *Мали принц*
Ана Франк: *Дневник* (одломак)

Драма

Јован Стерија Поповић: *Покондирена тиква*
Бранислав Нушић: *Власт* (одломак)

Научнопопуларни и информативни текстови

Вук Стефановић Караџић: *Живот и обичаји народа српског*
– *Обичаји о различнијем празницима*

Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима Србије (избор)

Giorgio Vasari: *Портрети великих сликара и архитеката*
(поглавље о Леонарду да Винчију)

Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу (овај избор послужиће за испитивање разумевања прочитаног текста који није познат ученицима).

Тумачење текста

Оспособљавање ученика за што самосталнији приступ књижевном тексту: истраживање одређених вредности са становишта ученог проблема, доказивање утисака и тврдњи, запажања и закључака подацима из текста.

Тумачење епских дела: уочавање узрочно-последичних веза поетских мотива и њихове функције (логичко и естетско условљавање сваке појединости).

Уочавање одлика фабуле (миран и динамичан ток радње) и композиције (увод, заплет, врхунац, расплет – без књижевнотеоријских дефиниција). Однос сижеа и фабуле. Уоквирена фабула. Увођење ученика у потпунију анализу ликова (дијалог, унутрашњи монолог, физичке и карактерне особине, поступци), тематике (тематска грађа, главна тема; друге теме), мотива и песничких слика (психичка стања, драматичне ситуације, атмосфера, пејзажи). Тумачење идејног слоја текста.

Упућивање ученика у друштвено-историјску условљеност уметничког дела и однос писца према друштвеној стварности.

Анализа лирских дела: упућивање ученика у анализу мотива (међусобни однос и повезивање, удруживање у поетске слике). Уочавање међусобне условљености исказаних осећања, поетске слике, песничког језика и стила и тумачење песничких порука.

Проучавање драмских дела: упућивање ученика у анализу битних одлика драмских дела (дијалог, монолог, ремарке, драмска радња, ликови); сличности и разлике у односу на лирска и епска дела.

Књижевнотеоријски појмови

Лирика

Функција мотива у композицији лирске песме.

Језичко стилска изражајна средства: симбол, метафора, алегоричност; словенска антитеза.

Слободни стих.

Основне лирске врсте; однос народне и ауторске лирике.

Љубавна, елегична и рефлексивна песма.

Посленичке народне лирске песме.

Епика

Фабула и сиже.

Уоквирена фабула.

Статички и динамички мотиви.
Композиција и мотивација.
Епизода.
Идејни слој књижевног текста.
Хумор, иронија и сатира у епском делу.
Врсте карактеризације књижевног лика.
Унутрашњи монолог.
Дневник.
Легендарне приче.
Врсте романа.

Драма

Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет.
Драмска ситуација.
Дидаскалије (ремарке) у драмском делу.
Врсте комедије: комедија карактера и комедија ситуације.
Драма у ужем смислу.

Предлог дистрибуције градива по наставним месецима

Септембар: народне лирске посленичке песме; *Кујуница и хитропреља*; *Живот и обичаји народа српскога*, Вук Стефановић Караџић; *Златна јабука и девет пауница* (народна бајка); кратке фолклорне форме; уметнички и научно-популарни текстови о природним лепотама и историјским споменицима Србије (избор).

Књижевнотеоријски појмови: народна лирска поезија (одлике и класификација); однос ауторске и народне лирике; особености лирске и епске народне поезије (сличности и разлике); врсте стиха у народној поезији; народна бајка (структура, фантастично и реалистично); ауторска бајка (уочавање разлика између народне и ауторске бајке); приповедање, описивање, дијалог; главни јунак; симбол; (путопис, есеј).

Октобар: *Манасија*, Васко Попа; *Симонида*, Милан Ракић; *Диоба Јакушића*, *Смрт војводе Пријезде* (народне епске песме покосовског тематског круга).

Књижевнотеоријски појмови: ауторска (уметничка) лирска поезија; композиција лирске песме; народна епска поезија (одлике); сиже (распоред догађаја у књижевном делу); народне епске песме старијих времена (покосовски тематски круг); мотив, рима, дистих, терцина, десетерац, цезура, епитет, хипербола, метафора.

Новембар: *Мали Радојица*, *Старина Новак и кнез Богосав* (*Стари Вујадин*), *Иво Сенковић и ага од Рибника*, *Ропство Јанковић Стојана*; *Хајдук Станко*, Јанко Веселиновић; *Кањош Мацедоновић* (одломак), Стјепан Митров Љубиша.

Књижевнотеоријски појмови: словенска антитеза, стални епитет, алегорија, градација; тужбалица; народне епске песме средњих времена (хајдучког и ускочког тематског круга); епски јунак, лик, лик у народној и ауторској књижевности (компаративни приступ); роман, историјски роман; роман за децу и омладину; епски десетерац; композиција епског дела, фазе у развоју радње; приповетка; идеје (поруке); епско; иронично.

Децембар: *Плава гробница*, Милутин Бојић; *Међу својим*, Владислав Петковић Дис; *Крвава бајка*, Десанка Максимовић; *Дневник Ане Франк*.

Књижевнотеоријски појмови: врсте ауторске лирске поезије (дескриптивна, љубавна, родољубива, мисаона, социјална, елегија); дневник; приповедање у првом и трећем лицу; портрет; унутрашњи монолог; строфа, рефрен.

Јануар и фебруар: *Обичаји о различитијем празницима* (одломак из *Живота и обичаја народа српскога*, Вука Стефановића Караџића; *Свети Сава у народној књижевности* (избор легендарних прича и предања); *Живот и прикључење* (одломак), Доситеј Обрадовић, *Прича о кмету Симану* (одломак), Иво Андрић.

Књижевнотеоријски појмови: фабула и сиже; ооквирена фабула; статички и динамички мотиви; пејзаж у функцији

карактеризације лика; ситуација; биграфија; песма у прози; легендарна прича, предање; фантастични мотиви; приповедач; екстеријер; дијалог; писмо.

Март: *Покондирена тиква*, Јован Стерија Поповић; *Мртво море*, Радоје Домановић; *Чиновникова смрт*, Антон Павлович Чехов; *Поп Ћира и поп Спира*, Стеван Сремац; *Власт* (одломак), Бранислав Нушић.

Књижевнотеоријски појмови: карактеризација лика (социолошка и психолошка); атмосфера; роман (композиција и мотивација), епизода; хронолошко и ретроспективно приповедање; комедија, комедија карактера, (комедија ситуације); дидаскалије; чин, појава; драмски дијалог, реплика; драмска радња; композициони елементи драмског текста; карактеризација ликова у драми; хумористичка проза; сатира, иронија (сарказам); новела; унутрашњи монолог; алегорија.

Април: *Портрети великих сликара и архитектата* (одломак о Леонарду да Винчију), Ђорђо Вазари; *Плави чуперак* (избор), Мирослав Антић; *Љубавни растанак*; *Волео сам вас*, Александар Сергејевич Пушкин; *Мали принц*, Антоан де Сент Егзипери; *Небо*, Стеван Раичковић.

Књижевнотеоријски појмови: сажетак (резиме); збирка лирске поезије; слободан стих; стилске фигуре (систематизација); љубавна песма; мисаона (рефлексивна) песма; песничка слика, мотив, тема; преводна књижевност; форме приповедања (систематизација); пренесено значење речи и израза.

Мај и јун: *Потера за пејзажима* (одломак из есеја *За што сликам*), Пеђа Милосављевић; *Стара породична кућа*, Павле Угринов; *Јабука на друму*, Вељко Петровић; *Подне*, Јован Дучић; *Стрепња*, Десанка Максимовић.

Књижевнотеоријски појмови: приповетка; наратор; тачка гледишта; пејзаж, ентеријер и екстеријер; статички и динамички мотиви; врсте стиха, катрен; опкорачење; лирски субјекат; декрипција, афективно сећање; (синестезија), контраст; описна песма, стилске фигуре; лирски субјекат

(лирско ја); перспектива; функција мотива у композицији лирске песме; александринац; врсте риме.

VIII РАЗРЕД

Такмичење из књижевности на првом нивоу (школско) подразумеваће наставно градиво 5. и 6. и 7. разреда, из области Књижевност, као и савладане садржаје из 8. разреда, до краја првог полугодишта. Општинско такмичење обухватиће све раније савладане садржаје, као и садржај из првог полугодишта, а градско, тј. регионално, и оно из трећег тромесечја, уз све садржаје који су раније савладани. За републички ниво такмичења, ученици ће припремити градиво за осми разред у целости, уз познавање раније обрађеног градива за старије разреде основне школе. (Предлог распореда градива дат је у овом прегледу након навођења садржаја програма из књижевности.)

КЊИЖЕВНОСТ

ЛЕКТИРА

Лирика

Народна песма: *Српска дјевојка*

Љубавне народне лирске песме (избор)

Ђура Јакшић: *Отаџбина*

Јован Јовановић Змај: *Ђулићи* (избор); *Светли гробови*

Франческо Петрарка: *Канцонијер* (LXI сонет)

Десанка Максимовић: *Пролетња песма; Опомена*

Васко Попа: *Очију твојих да није*

Оскар Давичо: *Србија*

Сергеј Јесењин: *Писмо мајци*

Епика

Народне епско-лирске песме: *Хасанагиница, Женидба Милића Барјактара*

Народна песма: *Почетак буне против дахија*
Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије и Црне Горе)

Вук Стефановић Караџић: *Српски рјечник* (избор); *О народним певачима*

Народне приповетке: *Немушти језик и Усуд*

Теодосије: *Житије Светог Саве* (одломак)

Прота Матеја Ненадовић: *Мемоари* (одломак)

Петар II Петровић Његош: *Горски вијенац* (избор кратких одломака)

Љубомир Ненадовић: *Писма из Италије* (одломци)

Симо Матавуљ: *Пилипенда*

Лаза Лазаревић: *Све ће то народ позлатити*

Петар Кочић: *Кроз мећаву*

Борисав Станковић: *Увела ружа* (одломак)

Милош Црњански: *Сеобе I* (одломак)

Иво Андрић: *Мост на Жепи*; избор приповедака о деци

Добрица Ћосић: *Деобе* (одломак)

Драма

Бранислав Нушић: *Сумњиво лице*

Вилијем Шекспир: *Ромео и Јулија*

Молијер: *Грађанин племић* (одломак)

Научнопопуларни и информативни текстови

Миодраг Поповић: *Вук Стефановић Караџић* (одломци)

Речник симбола (избор)

Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу (овај избор послужиће за испитивање разумевања прочитаног текста)

Тумачење текста

Оспособљавање ученика за самосталну анализу књижевноуметничког дела (лирска и епска песма, приповетка, роман и драма) уз помоћ развијеног плана и теза. Процењивање идејно-естетских, језичко-стилских и других вредности уметничког дела.

Стицање поузданог критеријума за избор, анализу и процену књижевног текста. Упућивање ученика у коришћење одабране и приступачне литературе о делима и писцима. Подстицање и развијање критичког односа у проблемском приступу делу и писцу.

Основни појмови о функционалним стилевима.

Систематизовање знања о народној књижевности (на примерима из лектире).

Књижевнотеоријски појмови

Лирика

Стилска средства: метонимија, рефрен, антитеза, асонанца и алитерација.

Лирске врсте: љубавна народна лирика; љубавна ауторска песма.

Сонет.

Епика

Епско-лирске врсте: поема, балада, романса.

Спев.

Путопис.

Мемоари.

Есеј.

Драма

Трагедија. Трагично (појам).

Драма у ужем смислу.

Протагонист и антагонист.

Разрешење сукоба. Катарза.
Сценски знакови. Режија.

Систематизације књижевнотеоријских појмова

Систематизација књижевних родова и врста у народној и ауторској књижевности.

Систематизација облика казивања (форми приповедања) у књижевноуметничким текстовима: нарација (приповедање у 1. и 3. лицу); хронолошко и ретроспективно приповедање; дескрипција (портрет, пејзаж, појам ентеријера и екстеријера), наративна дескрипција; дијалог; монолог, унутрашњи монолог.

Језичкостилска изражајна средства (систематизација).

Структура уметничког текста (композиција, однос фамбуле и сужеа, драмски елементи: експозиција, заплет, кулминација, перипетија, расплет).

Мотиви: динамички, статички, наративни, описни, интернационални...

Предлог дистрибуције градива по наставним месецима

Септембар: народна бајка *Немушти језик*, *Усуд*; народне епско-лирске песме: *Хасанагиница*, народна балада *Женидба Милића Барјактара*; Вук Стефановић Караџић, *Српски рјечник* (избор); *Вук Стефановић Караџић*, Миодраг Поповић).

Књижевнотеоријски појмови: народна епско-лирска песма (одлике); балада, романса; тема, мотив (главни и споредни), интернационални; епски и лирски елементи – особености лирске и епске народне поезије (сличности и разлике); народна бајка (структура, фантастично и реалистично); приповедање, описивање, дијалог, монолог; главни јунак; симбол; драматизација.

Октобар: *Почетак буне против дахија*, народна епска песма; народне епске песме новијих времена (песме о ослобођењу Србије и Црне Горе): *Бој на Мишару*, *Три сужња*, ... (избор); *О народним певачима*, Вук Стефановић Караџић; класификација народне поезије; *Мемоари* (одломак), Прота Матеја Ненадовић; *Горски вијенац* (одломци), Петар II Петровић Његош; *Писма из Италије* (одломци), Љубомир Ненадовић.

Књижевнотеоријски појмови: народна епска поезија (одлике); лик (карактеризација; лице; јунак – главни, споредни, позадински); колективни лик; портрет; портрет, лик у народној и ауторској књижевности (компаративни приступ); поруке; композиција; (апострофа), метафора, метонимија; епски десетерац; (алузија), басна, пословица, изрека, афоризам; казивач, народни певач, приповедач; хронолошко приповедање, ретроспективно приповедање; драмски спев; еп; епизода; мемоари; дијалог; путопис; пејзаж; хумор; књижевнонаучне врсте.

Новембар: *Светли гробови*, Јован Јовановић Змај; *Отаџбина*, Ђура Јакшић; *Све ће то народ позлатити*, Лаза Лазаревић; *Пилипенда*, Симо Матавуљ; *Србија*, Оскар Давичо.

Књижевнотеоријски појмови: уметничка (ауторска) лирска песма; родољубива песма; рефлексивна (мисаона) песма; социјална песма; мотив: статички, динамички, описни (дескриптивни), наративни; композиција епског дела; приповетка; новела; пејзаж у функцији карактеризације лика; идеје (поруке); епске прозне врсте (класификација); ентеријер, екстеријер; стилски правци (романтизам, реализам – основне одлике, уопштено); симбол, контраст, поређење, метафора, персонификација.

Децембар: *Српска дјевојка*, љубавне народне лирске песме (избор); Петрарка (избор сонета); *Ромео и Јулија* (одломак), Вилијем Шекспир; *Ђулићи* (избор), Јован Јовановић Змај; *Увела ружа* (одломак), Борисав Станковић, *Очију твојих да није*, Васко Попа.

Књижевнотеоријски појмови: љубавна песма; класификација народне лирике; ауторска лирска песма; сонет; (сонетни венац, канцонијер); идеализација; лирски субјекат; карактеризација лика (социолошка и психолошка); актер; трагедија; протагонист, антагонист, сукоб, катарза; однос фабуле и сужеа; композициони елементи драме; дневник; строфа (катрен, терцет), рима; мотив; циклус песама, збирка песама; ритмичност, мелодичност; метричка анализа песме; преводна књижевност; стилске фигуре (систематизација).

Јануар: *Житије Светог Саве*, Теодосије; *Обичаји о различнијем празницима* (одломак из *Живота и обичаја народа српскога*, Вука Стефановића Караџића); Свети Сава у народној књижевности (избор легендарних прича и предања).

Књижевнотеоријски појмови: биографија; (топоним, клетва); средњовековна књижевност; портрет; легендарна прича, предање; фантастични мотиви; приповедач; екстеријер.

Фебруар: *Грађанин племић* (одломак), Молијер; *Сумњи во лице*, Бранислав Нушић; *Бонтон*, Јасминка Петровић.

Књижевнотеоријски појмови: комедија; комедија ситуације; вербална комика; дидаскалије; чин, појава; монолог, драмски дијалог, реплика; драмска радња; композициони елементи драмског текста; карактеризација ликова у драми; режисер, режија.

Март: *Писмо мајци*, Сергеј Јесењин; *Кроз мећаву*, Петар Кочић; Иво Андрић, избор приповедака о деци: *Књига*, *Панорама*, *Деца*, *Кула...*

Књижевнотеоријски појмови: сажетак (резиме); лирска песма; песничка слика; имажинизам, врсте ауторске лирске поезије (дескриптивна, љубавна, родољубива, мисаона, социјална, елегија); функција мотива у композицији лирске песме; врсте риме; строфа, стих, преводна књижевност; елегија; врсте описа; приповетка; збирка приповедака; поетика (писца); психолошка анализа лика; карактер, карактеризација ликова: психолошка, социјална, језичка; структура уметничког текста (композиција; однос фабуле и сужеа); драмски елементи у прозном тексту; хронолошко и ретро-

спективно приповедање; форме приповедања (систематизација).

Април, мај: *Сеобе I* (одломак), Милош Црњански; *Мост на Жети*, Иво Андрић, *Деобе* (одломак), Добрица Ћосић.

Књижевнотеоријски појмови: роман (одлике); приповетка; наратор; тачка гледишта; перспектива; пејзаж, екстеријер; симбол; есеј (оглед); инспирација; песнички језик; метафора, епитет, поређење; приповедање (субјективно и објективно); ауторска књижевност; приповедање у првом и трећем лицу; перспектива; субјективно и реалистичко приповедање; унутрашњи монолог; дијалог; полилог; колективни лик; психолошка анализа лика; поруке (идеје).

ГИМНАЗИЈЕ И СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ

ПРВИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Сунце се дјевојком жени, народна лирска песма

Бановић Страхиња, народна епска песма

Дјевојка бржа од коња, народна приповетка (с елементима бајке и предања)

Лаза Лазаревић: *Први пут с оцем на јутрење*

Антон Павлович Чехов: *Туга*

Данило Киш: *Рани јади*

Софокле: *Антигона*

Иво Андрић: *О причи и причању* (беседа приликом примања Нобелове награде)

Еп о Гилгамешу

Хомер: *Илијада* (шесто певање)

Библија. Стари завет: *Легенда о потопу*

Библија. Нови завет: *Страдање и васкрсење Христово (Јеванђеље по Матеју)*

Свети Сава: *Житије Светога Симеона* (одломак: *Боolest и смрт Светога Симеона*)

Теодосије: *Житије Светог Саве* (одломак)

Јефимија: *Похвала кнезу Лазару*

Деспот Стефан Лазаревић: *Слово љубве*

Константин Филозоф: *Житије деспота Стефана Лазаревића* (одломци: опис Београда, о смрти Краљевића Марка, о Косовској бици)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- уметност; појам и врсте уметности
- књижевност (појам и назив)
- наука о књижевности (теорија књижевности, историја књижевности, књижевна критика)
- спољашњи и унутрашњи (иманентни) приступ књижевном делу
- структура књижевног дела (појам)
- лирика
- епика
- епски јунак
- драмски јунак
- протагонист, антагонист
- лирска песма
- епска песма
- приповетка
- новела
- роман
- драма
- основни елементи драмске структуре
- драмске врсте
- драмски сукоб
- трагедија
- трагички сукоб
- трагичка кривица
- катарза

- античко позориште
- тема, мотиви, фабула и сиже у књижевном делу
- облици приповедања у књижевном делу (нарација, дескрипција)
- облици казивања у књижевном делу (дијалог, монолог, унутрашњи монолог)
- лик у књижевном делу
- карактеризација (врсте: језичка, психолошка, социјална, етичка)
- композиција књижевног дела
- језик књижевног дела
- књижевност старог века (појам, главне одлике)
- средњовековна књижевност (појам, главне одлике)
- црквена поезија
- служба
- житије
- похвала
- слово

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Српска дјевојка, народна лирска песма

Комади од различнијех косовскијех пјесама, народна епска песма

Марко тије уз Рамазан вино, народна епска песма

Ропство Јанковић Стојана, народна епска песма

Бој на Мишару, народна епска песма

Хасанагиница, народна балада

Златна јабука и девет пауница, народна бајка

Усмено предање о Светом Сави (избор народних песама, прича и легенди – избор из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- поетика народне (умене) књижевности
- одлике народне (умене) књижевности: колективност, варијантност, формулативност
- врсте народне лирске поезије
- тематски кругови народне епске поезије
- лирско-епска поезија; балада, романса
- типологија једноставних усмених облика (класификација усмених прозних облика: приче о животињама, бајке, новеле, народне приче, ратничко-патриотске анегдоте, легендарне приче; предања: етиолошка, есхатолошка и културно-историјска)
- стих (врсте стихова)
- метрика
- хексаметар
- десетерац
- цезура
- мит
- предање
- бајка
- епитет
- стални епитети
- поређење
- персонификација
- хипербола
- антитеза
- лирски паралелизми (анафора, епифора, симплоха, палилогија)

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Франческо Петрарка: *Канцонијер* (избор сонета из акредитованих читанки)

Данте Алигијери: *Божанствена комедија, Пакао* (певање пето)

Ђовани Бокачо: *Декамерон* (дан пети, прича девета)

Вилијем Шекспир: *Ромео и Јулија*

Сервантес: *Дон Кихот* (осма глава)

Марин Држић: *Дундо Мароје; Новела од Станца*

Молијер: *Тврдица*

Избор из савремене поезије (Мирослав Антић, Душан Радовић, Љубомир Симовић – избор из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- хуманизам (појам, главне одлике)
- ренесанса (појам, главне одлике)
- петраркизам
- елизабетанско позориште
- шекспирологија
- барок (одлике)
- класицизам (одлике, представници)
- сонет
- фарса
- вербална (језичка) комика
- ситуациона комика
- дидаскалија (рemarka)
- драмска композиција (етапе развоја драмске радње)
- основне врсте комедије
- градација
- метафора

ДРУГИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Доситеј Обрадовић: *Писмо Харалампију; Живот и прикљученија* (први део)

Јован Стерија Поповић: *Тврдица*

Виктор Иго: *Предговор Кромвелу*
 Џорџ Гордон Бајрон: *Чајлд Харолд* (одломак *Лаку ноћ*)
 Александар Сергејевич Пушкин: *Евгеније Оњегин*
 Хајнрих Хајне: *Лорелај*
 Шандор Петефи: *Слобода света*
 Вук Стефановић Караџић: *Српски рјечник* (одабране одреднице); *О подјели и постању народних пјесама*; критика романа *Љубомир у Јелисијуму*; *Житије Ајдук Вељка Петровића*
 Петар II Петровић Његош: *Горски вијенац*
 Бранко Радичевић: *Кад млидија умрети*; *Бачки растанак*
 Ђура Јакшић: *На Липару* (*Вече, Поноћ*); *Јелисавета, кнегиња црногорска*
 Јован Јовановић Змај: *Ђулићи*; *Ђулићи увеоци* (избор из акредитованих читанки); *Јутутунска народна химна*
 Лаза Костић: *Међу јавом и мед сном*; *Santa Maria della Salute*
 Иван Мажуранић: *Смрт Смаилаге Ченгића* (одломци из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- барокне тенденције у српској књижевности
- просветитељство
- сентиментализам
- класицизам
- писмо
- аутобиографија
- лирска поезија (карактеристике и врсте)
- стих
- строфа (врсте строфа)
- рима (врсте риме)
- структура лирске песме
- песничка слика
- версификација
- трохеј
- јамб

- дактил
- метафора
- персонификација
- алегорија
- иронија
- асиндет
- полисиндет
- анафора
- епифора
- симплоха
- оноματοпеја
- алитерација
- асонанца
- романтизам (одлике, поетика, представници)
- гротескно
- сонетни венац
- лирско-епска поезија (балада, романса, поема)

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Оноре де Балзак: *Предговор Људској комедији; Чича Горио*
 Николај Васиљевич Гогољ: *Ревизор*
 Лав Николајевић Толстој: *Ана Карењина*
 Светозар Марковић: *Певање и мишљење*
 Јаков Игњатовић: *Вечити младоженења* (одломци из акредитованих читанки)
 Милован Глишић: *Глава шећера*
 Лаза Лазаревић: *Ветар*
 Радоје Домановић: *Данга; Вођа*
 Стеван Сремац: *Зона Замфирова*
 Бранислав Нушић: *Народни посланик*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- реализам (одлике, поетика, представници)
- реалистичка приповетка
- реалистички роман
- лик у реалистичком делу (типичност, индивидуалност)
- врсте мотивације у књижевним делима реализма
- хумор
- сатира

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Симо Матавуљ: *Поварета; Бакоња фра Брне* (избор из акредитованих читанки)

Војислав Илић: *Сиво, суморно небо; Јутро на Хисару; Запуштени источник*

Иво Андрић: *Мост на Жепи; Пут Алије Берзелеза*

Драгослав Михаиловић: *Кад су цветале тикве*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- савремени роман (теме, мотиви, ликови, тип јунака, приповедачке технике – односи се на роман *Кад су цветале тикве*)

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Шарл Бодлер: *Везе; Албатрос*

Стефан Маларме: *Лабуд*

Пол Верлен: *Месечина*

Аргур Рембо: *Офелија*

Антон Павлович Чехов: *Ујка Вања*

Богдан Поповић: *Антологија новије српске лирике* (Предговор)

Алекса Шантић: *Вече на шкољу; Претпразничко вече*

Јован Дучић: *Залазак сунца; Сунцокрети, Јабланови*
Милан Ракић: *Наслеђе, Искрена песма, Долап*
Владислав Петковић Дис: *Можда спава; Тамница; Нирвана*
Сима Пандуровић: *Светковина; Родна груди*
Борисав Станковић: *У ноћи; Коштана; Нечиста крв*
Јован Скерлић: *О Коштани*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- модерна (карактеристике, представници)
- симболизам
- импресионизам
- симбол
- стих: једанаестерац, дванаестерац, александринац
- слободни стих
- метонимија
- синегдоха
- парадокс
- алузија
- апострофа
- реторско питање
- инверзија
- елипса
- рефрен
- наратија (приповедање: хронолошко, ретроспекција)
- дескрипција (опис)
- дијалог
- монолог
- унутрашњи монолог
- доживљени говор
- приповедачки коментар
- пишчев коментар
- казивање у првом, другом, трећем лицу
- драма у ужем смислу (особине)
- модерна драма (психолошка, импресионистичка)

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Петар Кочић: *Мрачајски прото; Јазавац пред судом*
Владимир Мајаковски: *Облак у панталонама*
Федерико Гарсија Лорка: *Романса месечарка*
Рабиндрант Тагоре: *Градинар*
Франц Кафка: *Процес*
Ернест Хемингвеј: *Старац и море*
Милутин Бојић: *Плава гробница*
Душан Васиљев: *Човек пева после рата*
Милош Црњански: *Суматра; Објашњење Суматре; Сеобе I*
Момчило Настасијевић: *Туга у камену*
Иво Андрић: *Ех ponto* (избор из акредитованих читанки);
На Дрини ћуприја

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- песма у прози
- књижевни манифест
- авангарда
- футуризам
- експресионизам
- надреализам
- манифести авангардних покрета
- српска књижевност између два рата (међуратна књижевност)

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Тин Ујевић: *Свакидашња јадиковка; Колајна* (избор, из акредитованих читанки)
Вељко Петровић: *Салашар*
Растко Петровић: *Људи говоре*
Исидора Секулић: *Кроника паланачког гробља – Госпа Нола*

Мирослав Крлежа: *Господа Глембајеви*

Добриша Цесарић: *Повратак; Облак*

Оскар Давичо: *Хана* (прва песма)

Иван Горан Ковачић: *Јама*

Избор из лирике европске модерне (Рилке, Блок, Аполинер
– избор из акредитованих читанки)

Избор из међуратне српске поезије (Десанка Максимовић,
Растко Петровић, Милан Дединац, Раде Драинац, Ста-
нислав Винавер – избор из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- сценски језик (визуелни и акустички сценски знаци)
- драма на сцени: публика, глумац, режија, лектор, сцено-
граф, костимограф

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Десанка Максимовић: *Тражим помиловање* (избор из акре-
дитованих читанки)

Васко Попа: *Каленић; Кора* (избор из акредитованих читанки)

Бранко Миљковић: избор из поезије

Бранко Ћопић: *Баишта сљезове боје* (избор из акредитова-
них читанки)

Владан Десница: *Прољећа Ивана Галеба*

Семјуел Бекет: *Чекајући Годоа*

Вилијем Шекспир: *Хамлет*

Волфганг Гете: *Фауст*

Фјодор Михаилович Достојејевски: *Злочин и казна*

Албер Ками: *Странац*

Хорхе Луис Борхес: *Чекање*

Михаил Булгаков: *Мајстор и Маргарита*

Стеван Раичковић: *Септембар; Камена успаванка* (избор из акредитованих читанки)

Миодраг Павловић: *Реквијем*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- књижевнонаучна методологија
- методологија проучавања књижевности: позитивизам (Иполит Тен); феноменологија (Роман Ингарден); структурализам (Виктор Шкловски); теорија рецепције (Ханс Роберт Јаус); плурализам метода и њихов суоднос
- структура и композиција драме
- антидрама
- антијунак
- драма и позориште

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Иво Андрић: *Проклета авлија*

Меша Селимовић: *Дервиш и смрт*

Михајло Лалић: *Лелејска гора* (одломци из акредитованих читанки)

Добрица Ћосић: *Корени*

Антоније Исаковић: *Кроз грање небо*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- ток свести
- хронотоп
- врсте романа
- типови структуре романа

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Александар Тишма: *Употреба човека* (одломак)

Ранко Маринковић: *Руке* (новела)

Данило Киш: *Енциклопедија мртвих* (одломак)

Душан Ковачевић: *Балкански штијун*

Избор из савремене српске књижевности (Б. Пекић, М. Бећковић – избор из акредитованих читанки)

Избор из књижевних критика и есеја (И. Секулић, П. Џацић, М. Павловић – избор из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- постмодерна и постмодернизам
- радио
- телевизија
- филм
- путопис
- есеј
- књижевна критика

* * *

Састављачи тестова су обавезни да прате наставне садржаје за поједине разреде и нивое такмичења.

Према Правилнику о организовању и спровођењу такмичења Књижевна олимпијада, извештаји са окружног такмичења достављају се организаторима у табелама, заједно са списковима учесника (уз назив школе и име наставника) и освојеним бројем бодова, на мејл Друштва (drustvosj@fil.bg.ac.rs) у року од три дана од завршеног такмичења. Моле се задужени представници школских округа у Србији да резултате шаљу обједињено (не свака школа или група школа само у своје име). Извештаји који не стигну на време, који су непотпуни

или се шаљу у више наврата, онемогућавају Друштво да такмичење настави планираном динамиком.

Литература за учеснике такмичења

Садржаји такмичења су ревидирани садржаји редовне наставе српског језика и књижевности прописани **важећим** Наставним планом и програмом. Друштво за српски језик и књижевност Србије објавило је и друго, допуњено издање књиге Зоне Мркаљ, *Колико познајеш књижевност?*, и збирке тестова са прве четири Књижевне олимпијаде у којима се могу наћи модели задатака за све разреде.

Напомене: На свим нивоима такмичења биће испитано градиво реализовано до тог нивоа такмичења и градиво предвиђено за све претходне нивое такмичења, као и градиво предвиђено за све претходне разреде.

Садржаји такмичења су у складу са прописаним Наставним планом и програмом. Састављачи тестова ће приликом свог рада пратити Наставни план и програм за дати разред. Текстови ван програма могу се користити само за испитивање области Разумевање прочитаног текста и у складу са надпрограмским захтевима стандарда (описа ученичких постигнућа).

Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (www.mprn.gov.rs), али су обавезни да све књижевноисторијске, књижевнотеоријске и књижевнокритичке појмове и тумачења ускладе са релевантним достигнућима науке о књижевности, јер ће се као тачни одговори признавати само они који су засновани и потврђени у науци о књижевности.

**РЕЗУЛТАТИ 5. РЕПУБЛИЧКОГ ТАКМИЧЕЊА ИЗ
КЊИЖЕВНОСТИ „КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА”
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА**

СЕДМИ РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Град	Поена	Ранг
1.	Вељко Влајић	ОШ „Страхиња Поповић”	Ивана Јаковљевић	Крушевац	17	I
2.	Катарина Ђоровић	ОШ „2.октобар”	Душица Радочај	Зрењанин	17	I
3.	Милица Миладиновић	ОШ „Филип Филиповић”	Зорица Лабовић	Београд- -Вождовац	17	I
4.	Павле Георгијевић	ОШ „Филип Филиповић”	Зорица Лабовић	Београд- -Вождовац	17	I
5.	Маја Маљковић	ОШ „Павле Савић”	Ивана Перић	Београд - Звездара	16	II
6.	Анђела Вељић	ОШ „Учитель Таса”	Живица Илић	Ниш	16	II
7.	Даница Опарница	ОШ „Жарко Зрењанин”	Силвана Новаковић	Банатско Ново Село	16	II
8.	Душица Србљановић	ОШ „Мирослав Антић”	Јелена Битичај	Београд- -Чукарица	16	II
9.	Исидора Гајић	ОШ „Уједињене нације”	Марина Стојановић	Београд- -Чукарица	16	II
10.	Јелена Зинаја	ОШ „Војвода Степа”	Милена Исаиловић	Београд- -Вождовац	16	II
11.	Катарина Пурић	ОШ „Јован Јовановић Змај”	Душанка Димитров	Нови Кнежевац	16	II
12.	Марија Ђорђевић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Јелена Василић Вучковић	Београд -Чукарица	16	II

13.	Матеја Лазаревић	ОШ „Иво Лола Рибар”	Даница Николић	Александровац	16	II
14.	Милица Секуловић	ОШ „Младост”	Душица Мињовић	Београд - Нови Београд	16	II
15.	Миљана Обрадовић	ОШ „Милан Мијалковић”	Марија Миладиновић	Јагодина	16	II
16.	Мина Стојановић	ОШ „Учитель Таса”	Живица Илић	Ниш	16	II
17.	Нина Ђорђевић	ОШ „Филип Филиповић”	Зорица Лабовић	Београд - Вождовац	16	II
18.	Ирена Савић	ОШ „Павле Савић”	Данијела Живковић	Београд - Звездара	15	III
19.	Александар Стојановић	ОШ „Бранислав Нушић”	Невена Петровић	Доња Трнава	15	III
20.	Алексеј Павловић	ОШ „Бора Станковић”	Слађана Хацић	Београд-Вождовац	15	III
21.	Ана Поповић	ОШ „Милан Мијалковић”	Марија Миладиновић	Јагодина	15	III
22.	Ања Рецковић	ОШ „Јован Цвијић”	Соња Цолић	Костолац	15	III
23.	Виктор Ђурчић	ОШ „Милица Павловић”	Мира Маринковић	Чачак	15	III
24.	Ђорђе Илић	ОШ „Свети Сава”	Невенка Видић	Попучке	15	III
25.	Ивана Златковић	ОШ „Коста Стаменковић”	Снежана Танић Алексић	Лесковац	15	III
26.	Јана Ивановић	ОШ „Филип Филиповић”	Зорица Лабовић	Београд - Вождовац	15	III
27.	Јана Савковић	ОШ „Иво Лола Рибар”	Даница Николић	Александровац	15	III
28.	Јован Стојичић	ОШ „Деспот Стефан Лазаревић”	Ружица Адамовић	Бабушница	15	III

29.	Јована Гарић	ОШ „Живан Маричић”	Данило Спасојевић	Жича	15	III
30.	Лидија Миловановић	ОШ „Милунка Савић”	Марија Гавриловић	Витановац	15	III
31.	Милица Радовановић	ОШ „Ратко Павловић Ђићко”	Драгана Петровић	Прокупље	15	III
32.	Миља Шуша	ОШ „Стефан Немања”	Биљана Николић	Ниш	15	III
33.	Мина Пантић	ОШ „Херој Мирко Томић”	Милица Станојевић	Крчин	15	III
34.	Миона Петровић	ОШ „Јован Поповић”	Душанка Милосављевић	Крушевац	15	III
35.	Михаило Ковачевић	ОШ „Бора Станковић”	Слађана Хацић	Београд- -Вождовац	15	III
36.	Надежда Ненадовић	ОШ „Краљ Александар I”	Милена Милошевић	Пожаревац	15	III
37.	Наталија Тошић	ОШ „Николај Велимировић”	Бранка Зарић	Шабац	15	III
38.	Оливера Максимовић	ОШ „Бранислав Нушић”	Миланка Симић	Смедерево	15	III
39.	Петар Стојановић	ОШ „Учитель Таса”	Јана Вељић	Ниш	15	III
40.	Сандра Бубања	ОШ „Иво Андрић”	Олга Урошевић	Београд- -Раковица	15	III
41.	Стефанија Цветковић	ОШ „Божидар Димитријевић Козица”	Станислава Јовић	Брадарац	15	III
42.	Тара Вучић	ОШ „8. септембар”	Оливера В. Лилић	Пирот	15	III
43.	Теодора Лазаревић	ОШ „9. српска бригада”	Милена Веселиновић	Бољевац	15	III
44.	Теодора Мијатовић	ОШ „Деспот Стефан Високи”	Марина Живковић	Деспотовац	15	III

45.	Тијана Петковић	ОШ „Прва војвођанска бригада”	Радмила Лацковић	Нови Сад	15	III
46.	Хелена Савић	ОШ „Соња Маринковић”	Слађана Павлишин	Суботица	15	III
47.	Драга Јовић	ОШ „Десанка Максимовић”	Марина Јовић	Лесковац-Грделица	15	III

ОСМИ РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Град	Поена	Ранг
1.	Ива Бешевић	ОШ „Ђирило и Методије”	Јасмина Станковић	Београд-Звездара	20	I
2.	Ивана Марјановић	ОШ „Деспот Стефан Лазаревић”	Ана Бешевић	Београд-Звездара	20	I
3.	Николија Тричковић	ОШ „Иван Горан Ковачић”	Сузана Петровић	Нишка Бања	20	I
4.	Тара Убовић	ОШ „Иван Гундулић”	Радмила Орел	Београд – Нови Београд	20	I
5.	Урош Трукула	ОШ „Змај Јова Јовановић”	Наташа Васић	Београд - Вождовац	20	I
6.	Николина Милачић	ОШ „Ђирило и Методије”	Јасмина Станковић	Београд -Звездара	19	II
7.	Јана Драговић	ОШ „Милоје Закић”	Биљана Манић	Куршумлија	19	II
8.	Невена Мијаиловић	ОШ „Станислав Сремчевић”	Снежана Милић	Крагујевац	19	II
9.	Никола Војиновић	ОШ „Десанка Максимовић”	Оливера Раденковић	Чокот / Палилула	19	II
10.	Тамара Илић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Милева Радошевић	Београд-Чукарица	19	II

11.	Михаило Величковић	ОШ „Ђирило и Методије”	Љиља Станковић	Београд-Звездара	18	III
12.	Алекса Ковачевић	ОШ „Марко Пајић”	Маријана Стефановић	Лучани	18	III
13.	Александра Милић	ОШ „Вук Караџић”	Слађана Јовановић	Лебане	18	III
14.	Јелена Томашевић	ОШ „Креативно перо”	Јелена Стефановић	Београд – Савски венац	18	III
15.	Катарина Мирковић	ОШ „Нада Пурић”	Љиљана Павловић	Ваљево	18	III
16.	Катарина Радисављевић	ОШ „Карађорђе”	Горана Милосављевић	Велика Плана	18	III
17.	Марта Младеновић	ОШ „Јован Аранђеловић”	Јелена Живић	Црвена Река / Бела Паланка	18	III
18.	Невена Костић	ОШ „Бранислав Нушић”	Оливера Станковић	Доња Трнава	18	III

ПРВИ РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Град	Посна	Ранг
1.	Александар Николић	Гимназија „Вук Караџић”	Јелена Алексов	Бабушница	19	I
2.	Александра Мечанин	Средња школа „Драгачево”	Јована Дмитрић	Гуча	19	I
3.	Александра Срдановић	Шабачка гимназија	Катарина Бугарчић	Шабац	19	I
4.	Анита Блажић	Средња економска школа	Лидија Рогудић Зекић	Лозница	19	I
5.	Борис Маринковић	Шабачка гимназија	Љиљана Димитрић	Шабац	19	I

6.	Вера Павловић	Прва београдска гимназија	Драгица Симоновић	Београд	19	I
7.	Давид Марковић	Прва крагујевачка гимназија	Марио Бадјук	Крагујевац	19	I
8.	Зоран Маховац	Митровачка гимназија	Катица Бабић	Сремска Митровица	19	I
9.	Ивана Ивковић	Гимназија у Лазаревцу	Славица Миљанић	Београд	19	I
10.	Милица Вујић	Гимназија „Стеван Пузић”	Весна Танасић	Рума	19	I
11.	Невена Кокотовић	Девета београдска гимназија МПА	Наталија Јовановић	Београд	19	I
12.	Немања Грујичић	Ваљевска гимназија	Вера Ваш	Ваљево	19	I
13.	Огњен Рајковић	Девета београдска гимназија МПА		Београд	19	I
14.	Теодора Недељковић	Шабачка гимназија	Катарина Бугарчић	Шабац	19	I
15.	Александар Бошковић	Медицинска школа	Мира Павловић	Ваљево	18	II
16.	Александра Миленковић			Београд	18	II
17.	Александра Стојиљков	Медицинска школа	Милица Мишић	Лесковац	18	II
18.	Ана Зорић	Трећа београдска гимназија	Ненад Гугл	Београд	18	II
19.	Анђела Бојичић	Шабачка гимназија	Љиљана Димитрић	Шабац	18	II

20.	Анђела Здравих	Средња школа	Тања Тодосијевић	Брус	18	II
21.	Анђела Лекић	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Валентина Андрејић Ристић	Ниш	18	II
22.	Дејана Голубов	Медицинска школа „7. април”	Драгана Угринов	Нови Сад	18	II
23.	Динка Радосављевић	Ваљевска гимназија	Милена Милисављевић	Ваљево	18	II
24.	Душица Караић	Прва београдска гимназија	Драгица Симоновић	Београд	18	II
25.	Елена Лацковић	Гимназија „9. мај”	Катарина Илић	Ниш	18	II
26.	Анђела Зафироски	Пета београдска гимназија	Милица Шаренац	Београд	18	II
27.	Зорана Михајловић	Гимназија „Светозар Марковић”	Миша Цанић	Јагодина	18	II
28.	Ивана Симић	Економска школа „9. мај”	Силвија Стојилковић	Сремска Митровица	18	II
29.	Илија Јанковић	Шеста београдска гимназија	Оливера Леви	Београд	18	II
30.	Исидора Божић	Митровачка гимназија	Наташа Недимовић	Сремска Митровица	18	II
31.	Катарина Прокоповић	Медицинска школа	Милица Мишић	Лесковац	18	II
32.	Кристина Крстић	Гимназија	Светлана Цветковић	Лебане	18	II
33.	Марија Васић	Филолошка гимназија	Мирјана Стакић Савковић	Београд	18	II
34.	Марија Крстић	Медицинска школа	Весна Пешић	Крушевац	18	II

35.	Марина Цвијановић	Гимназија „Вељко Петровић”	Милица Милићевић	Сомбор	18	II
36.	Маша Павловић	Гимназија	Светлана Нешић	Смедерево	18	II
37.	Мила Милинковић	Гимназија „Светозар Марковић”	Бојана Болић Гаврилов	Суботица	18	II
38.	Милица Марковић	Шабачка гимназија	Татјана Илић	Шабац	18	II
39.	Младен Мирковић	Медицинска школа	Јована Бранковић	Ваљево	18	II
40.	Никола Радић	ЕТШ „Славка Ђурђевић”	Даница Исаиловић	Јагодина	18	II
41.	Нина Јаковљевић	Гимназија	Драгослав Ђурђевић	Крушевац	18	II
42.	Теодора Станишић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Јасмина Пивнички	Нови Сад	18	II
43.	Уна Лукић	Гимназија „Светозар Марковић”	Драгана Бошковић	Нови Сад	18	II
44.	Филип Радовић	Медицинска школа	Јелена Драмићанин	Чачак	18	II
45.	Чедомир Вулетић	Медицинска школа „7. април”	Мирјана Петровић Секулић	Нови Сад	18	II
46.	Немања Спасојевић	Филолошка гимназија	Мирјана Стакић Савковић	Београд	18	II
47.	Теодора Туловић	Уметничка школа	Слађана Вукојевић	Краљево	18	II
48.	Анастасија Костић	Гимназија „Светозар Марковић”	Марија Станчић Михајловић	Ниш	17	III

49.	Анастасија Рогановић	Гимназија	Александра Мишић	Чачак	17	III
50.	Анђела Јоксимовић	Гимназија	Татјана Лазаревић Милошевић	Смедерево	17	III
51.	Ања Косановић	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Јелена Милошевић	Ниш	17	III
52.	Виолета Јацић	Десета београдска гимназија МП	Јелена Бурсић - Милић	Београд	17	III
53.	Вукашин Кошутвић	Десета београдска гимназија МП	Јелена Бурсић – Милић	Београд	17	III
54.	Дуња Стошић	Гимназија „9. мај”	Ивана Савић	Ниш	17	III
55.	Ђорђе Ђокић	Гимназија	Слађана Дамњановић	Крушевац	17	III
56.	Емилија Крантић	Осма београдска гимназија	Мирјана Благојевић	Београд	17	III
57.	Ивана Врекић	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Јелена Вујовић	Врбас	17	III
58.	Јана Савић	Филолошка гимназија	Мирјана Стакић Савковић	Београд	17	III
59.	Јелена Виторовић	Митровачка гимназија	Катица Бабић	Сремска Митровица	17	III
60.	Јелена Илић	Шабачка гимназија	Катарина Бугарчић	Шабац	17	III
61.	Јелена Јеремић	Гимназија „Светозар Марковић”	Татјана Милановић	Јагодина	17	III
62.	Јелена Огњеновић	Гимназија „Стеван Пузић”	Тина Карановић	Рума	17	III

63.	Јована Јањић	Девета београдска гимназија МПА		Београд	17	III
64.	Јована Путић	Зрењанинска гимназија	Душица Митић	Зрењанин	17	III
65.	Катарина Илић	Гимназија	Владимир Мичић	Лесковац	17	III
66.	Катарина Јовановић	Тринаеста београдска гимназија	Маја Цветковић	Београд	17	III
67.	Катарина Радужељчаниновић	Уметничка школа	Јасмина Станковић	Ниш	17	III
68.	Лазар Костић	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Јелена Милошевић	Ниш	17	III
69.	Магдалена Саватијевић	Гимназија у Лазаревцу	Славица Миљанић	Београд	17	III
70.	Марија Крунић	Пољопривредна школа	Маријана Гоч	Ваљево	17	III
71.	Матеја Стевановић	Гимназија	Тијана Стојиљковић	Лесковац	17	III
72.	Милан Петровић	Медицинска школа	Милица Мишић	Лесковац	17	III
73.	Милица Вишић	Ваљевска гимназија	Вера Ваш	Ваљево	17	III
74.	Миљана Станковић	Гимназија „Јован Скерлић”	Душанка Станковић	Владичин Хан	17	III
75.	Миња Миловановић	Прва крагујевачка гимназија	Симонида Павловић	Крагујевац	17	III
76.	Михаило Зорић	Митровачка гимназија	Катица Бабић	Сремска Митровица	17	III
77.	Николина Ерцег	Тринаеста београдска гимназија	Маја Цветковић	Београд	17	III

78.	Никола Манојловић	Ваљевска гимназија	Данијела Голубовић	Ваљево	17	III
79.	Никола Радовић	Тринаеста београдска гимназија	Маја Цветковић	Београд	17	III
80.	Никола Стојилковић	Економско- трговинска школа	Наташа Стризе	Врање	17	III
81.	Сара Дебељевић	Пета београдска гимназија	Јасмина Поточанин	Београд	17	III
82.	Светлана Сарапа	Белоцркванска гимназија	Светлана Станић	Бела Црква	17	III
83.	Софија Динић	Медицинска школа „Др Миленко Хаџић”	Нина Динчић Милинковић	Ниш	17	III
84.	Софија Илић	Гимназија „Светозар Марковић”	Татјана Милановић	Јагодина	17	III
85.	Стефан Шајкаретић	Гимназија	Станислава Арсич	Крушевац	17	III
86.	Стефана Ђурић	Угоститељско- туристичка школа	Олга Топаловић	Врњачка Бања	17	III
87.	Теа Стризе	Гимназија „Бора Станковић”	Тања Русимовић	Врање	17	III
88.	Теодора Ивковић	Тринаеста београдска гимназија	Маја Цветковић	Београд	17	III
89.	Урош Милошевић	Гимназија	Жељка Митровић	Уб	17	III

ДРУГИ РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Град	Посна	Ранг
1.	Анастасија Петковић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	19	I
2.	Бранислав Веселиновић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Мирјана Грдинић	Нови Сад	19	I
3.	Иван Цветић	Гимназија	Маријана Радић	Краљево	19	I
4.	Ивана Гвоздић	Гимназија	Александра Радовановић	Косовска Митровица	19	I
5.	Јелена Стојковић	Гимназија	Биљана Радмановић	Прокупље	19	I
6.	Љубица Чоловић	Гимназија	Биљана Ајдачић	Ивањица	19	I
7.	Марија Јунгић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Мирјана Грдинић	Нови Сад	19	I
8.	Милица Марјановић	Гимназија	Биљана Радмановић	Прокупље	19	I
9.	Никола Вељовић	Гимназија „Вук Караџић”	Биљана Павловић	Трстеник	19	I
10.	Растко Јокић	Средња школа Велико Градиште	Сања Ђокић	Велико Градиште	19	I
11.	Стефан Николић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Дана Јовановић	Бајина Башта	19	I
12.	Страхиња Костадиновић	Гимназија „Бора Станковић”	Нађа Ђорђевић	Ниш	19	I
13.	Тамара Драшковић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Мирјана Грдинић	Нови Сад	19	I
14.	Тамара Николић	МШ „Др Изабел Емсли Хатон”	Јелена Воркапић	Врање	19	I
15.	Тања Неделков	Гимназија „Вељко Петровић”	Марина Антић	Сомбор	19	I

16.	Тања Петровић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	19	I
17.	Теодора Ђорђевић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	19	I
18.	Тијана Продановић	Зрењанинска гимназија	Лидија Чолић	Зрењанин	19	I
19.	Ана Вилимоновић	Медицинска школа „Др Алекса Савић”	Јасмина Пршић	Прокупље	18	II
20.	Ана Делјанин	Фармацеутско-физиотерапеутска школа	Данијела Пешић Јовановић	Београд	18	II
21.	Ана Миладиновић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	18	II
22.	Анђела Дамњановић	Гимназија „Таковски устанак”	Гордана Јовановић	Горњи Милановац	18	II
23.	Анђела Ратковић	Гимназија „Бора Станковић”	Данијела Петровић	Ниш	18	II
24.	Бранка Станчић	Гимназија	Бисерка Костић	Пирот	18	II
25.	Вања Терзић	Средња школа „Свети Сава”	Снежана Петровић	Лозница	18	II
26.	Дајана Грујић	Гимназија „Стеван Пузић”	Катарина Ковачевић	Рума	18	II
27.	Дубравка Дрчелић	Гимназија „Урош Предић”	Александра Михајловић	Панчево	18	II
28.	Дуња Гудељ	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Љиљана Салонски Медаков	Врбас	18	II
29.	Јована Живановић	Друга крагујевачка гимназија	Наташа Јаковљевић	Крагујевац	18	II
30.	Јована Милосављевић	Средња школа <i>Свилајнац</i>	Александра Николић	Свилајнац	18	II
31.	Кристина Вуковић	Гимназија „Стеван Пузић”	Катарина Ковачевић	Рума	18	II

32.	Марија Брашанац	Пета београдска гимназија	Ивана Т. Поповић	Београд	18	II
33.	Марија Димитријевић	Гимназија „Светозар Марковић”	Татјана Милановић	Јагодина	18	II
34.	Марија Јовановић	Гимназија „Милош Савковић”	Ана Чакаревић	Аранђеловац	18	II
35.	Маријана Ваџић	Техничка школа	Нина Тошић	Пирот	18	II
36.	Маша Ећимовић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	18	II
37.	Михајло Станисављевић	Девета београдска гимназија МПА	Светлана Миловановић	Београд	18	II
38.	Наталија Вељковић	МШ „Др Изабел Емсли Хатон”	Јелена Воркапић	Врање	18	II
39.	Невена Сталевић	Гимназија	Невена Симић	Крушевац	18	II
40.	Петар Витковић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	18	II
41.	Тамара Глигорић	Шабачка гимназија	Снежана Корнарос	Шабац	18	II
42.	Александра Вулићевић	Паланачка гимназија	Бојана Ђорђевић	Смедеревска Паланка	17	III
43.	Александра Петровић	Гимназија „Вук Караџић”	Љиљана Недељковић	Трстеник	17	III
44.	Александра Ристић	Књажевачка гимназија	Катарина Ђурић	Књажевац	17	III
45.	Ана Димитров	Девета београдска гимназија МПА	Светлана Миловановић	Београд	17	III
46.	Ана Драгославић	Средња школа <i>Свилајнац</i>	Александра Николић	Свилајнац	17	III
47.	Ана Луковић	Прва београдска гимназија	Ивана Живић	Београд	17	III
48.	Ана Цветановић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	17	III

49.	Анастасија Милошевић	Гимназија „Свети Сава”	Анђа Аландер	Београд	17	III
50.	Анђела Будимкић	Паланачка гимназија	Бојана Ђорђевић	Смедеревска Паланка	17	III
51.	Анђела Поштић	Прва београдска гимназија	Драгана Стојановић	Београд	17	III
52.	Благана Бојовић	Медицинска школа „Сестре Нинковић”	Драгана Тимић Симић	Крагујевац	17	III
53.	Вук Бобић	Митровачка гимназија	Добрила Носовић	Сремска Митровица	17	III
54.	Гордана Анђелковић	Гимназија „Светозар Марковић”	Љиљана Ристић	Јагодина	17	III
55.	Далиборка Јовановић	Дванаеста београдска гимназија	Марија Милошевић	Београд	17	III
56.	Десанка Топаловић	МШ „Др Андра Јовановић”	Тајјана Јовановић	Шабац	17	III
57.	Драгана Драшковић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Мирјана Грдинић	Нови Сад	17	III
58.	Драгана Огљевић	Шеста београдска гимназија	Зринка Шандор	Београд	17	III
59.	Ивана Илић	Осма београдска гимназија	Ана Кујовић	Београд	17	III
60.	Јана Станковић	Гимназија „Бора Станковић”	Драган Петровић	Врање	17	III
61.	Јелена Стевановић	Средња школа	Зорица Дамњановић	Варварин	17	III
62.	Јефимија Најдић	Гимназија „Бора Станковић”	Драган Петровић	Врање	17	III
63.	Јована Старовић	Филолошка гимназија	Ивана Церовина	Београд	17	III
64.	Катарина Адамовић	Гимназија „Вук Караџић”	Јелена Алексов	Бабушница	17	III

65.	Катарина Ђорђевић	Техничка школа	Бранислава Петровић	Пирот	17	III
66.	Кристина Голубовић	Гимназија	Светлана Коцић	Лесковац	17	III
67.	Лазар Симић	Гимназија	Маријана Радић	Краљево	17	III
68.	Ленка Настасић	Гимназија „Велько Петровић”	Лидија Неранцић Чанда	Сомбор	17	III
69.	Ленка Стојадиновић	Тринаеста београдска гимназија	Биљана Радосављевић	Београд	17	III
70.	Марија Вујић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Јелена Марковић	Бајина Башта	17	III
71.	Мартина Станојевић	Књажевачка гимназија	Катарина Ђурић	Књажевац	17	III
72.	Милана Маричић	Медицинска школа „Д. Никшић”	Горанка Варга	Сремска Митровица	17	III
73.	Милица Видић	Медицинска школа „7. април”	Биљана Пастернак	Нови Сад	17	III
74.	Милица Папић	Гимназија	Бисера Инајетовић	Прибој	17	III
75.	Милица Поповић	СШ „Свети Ахилије”	Весна Аћимовић	Ариље	17	III
76.	Невена Жујовић	Ваљевска гимназија	Милена Петровић	Ваљево	17	III
77.	Никола Понигер	Гимназија „Сава Шумановић”	Нада Хромиш Аничић	Шид	17	III
78.	Никола Шормаз	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Мирјана Грдинић	Нови Сад	17	III
79.	Сандра Јанковић	Правно пословна школа	Милена Бркић	Ниш	17	III
80.	Софија Поповић	Осма београдска гимназија	Ана Кујовић	Београд	17	III

81.	Теодора Вуканац	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	17	III
82.	Теодора Митровић	Ваљевска гимназија	Биљана Ерчић	Ваљево	17	III
83.	Теодора Њежић	Гимназија „Патријарх Павле”	Весна Дрмоњић	Београд	17	III
84.	Тијана Чолић	Д. Никшић – Медицинска школа	Берина Миловић	Сремска Митровица	17	III
85.	Урош Станисављевић	Друга крагујевачка гимназија	Наташа Јаковљевић	Крагујевац	17	III
86.	Александра Савић	СШ „ Свети Ахилије”	Јелена Коризма	Ариље	17	III

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Град	Наставник	Посна	Ранг
1.	Јана Јоксимовић	СМШ „Стеван Мокрањац”	Марија Запутил	Пожаревац	19	I
2.	Тамара Тубић	Прва крагујевачка гимназија	Светлана Рајичић Перић	Крагујевац	18	II
3.	Александра Павловић	Шабачка гимназија	Биљана Ђурђевић	Шабач	18	II
4.	Ксенија Милосављевић	Филолошка гимназија	Александра Кузмић	Београд	18	II
5.	Милена Мимица	Девета београдска гимназија МПА	Милорад Дашић	Београд	18	II
6.	Тамара Соколов	Прва београдска гимназија	Биљана Ковачевић	Београд	18	II
7.	Теодора Живановић	СШ <i>Крупањ</i>	Зорица Перић	Крупањ	18	II

8.	Ана Марјановић	Прва београдска гимназија	Драгица Симоновић	Београд	17	III
9.	Анђела Ђаковић	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Јасмина Милић	Врбас	17	III
10.	Јован Петронијевић	Гимназија „Свети Сава”	Марија Јевеичић	Пожега	17	III
11.	Леа Станковић	Гимназија	Владимир Мичић	Лесковац	17	III
12.	Марија Митровић	Параћин	Љиљана Радомировић	Параћин	17	III
13.	Марија Опачић	Средња школа „Ђура Јакшић”	Душица Шуковић Марјановић	Српска Црња	17	III
14.	Симона Вуковић	Гимназија	Бисера Инајетовић	Прибој	17	III
15.	Симона Дмитровић	Гимназија „Таковски устанак”	Наташа Николић	Горњи Милановац	17	III
16.	Андрија Бркић	Медицинска школа <i>Ђуприја</i>	Наташа Милановић	Ђуприја	17	III
17.	Антонија Јовичић	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Јасмина Милић	Врбас	17	III
18.	Бојана Ђосовић	Гимназија	Тања Николић	Крушевац	17	III
19.	Владимир Ђорђевић	Пожаревачка гимназија	Ненад Милошевић	Пожаревац	17	III
20.	Исидора Васић	Шабачка гимназија	Биљана Ђурђевић	Шабач	17	III
21.	Константин Ађанин	Гимназија „Вук Караџић”	Љиљана Недељковић	Трстеник	17	III
22.	Невена Гроздановски	„Борислав Петров Браца”	Катарина Љубичић Илкић	Вршац	17	III

23.	Сања Марковић	СШ <i>Крупањ</i>	Зорица Перић	Крупањ	17	III
24.	Урош Љубисављевић	Средња школа <i>Свилајнац</i>	Ирена Микарић	Свилајнац	17	III
25.	Анђела Милутиновић	Медицинска школа <i>Ђуприја</i>	Тања Стефановић	Ђуприја	17	III

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Град	Посна	Ранг
1.	Никола Станојевић	Гимназија	Драгана Миленковић	Смедерево	20	I
2.	Нина Ристић	Паланачка гимназија	Марија Поповић	Смедеревска Паланка	20	I
3.	Алекса Карајић	Прехрамбено – угоститељска школа	Јелена Ружић	Чачак	19	II
4.	Ана Филиповић	Прва београдска гимназија	Катарина Крнетић	Београд	19	II
5.	Драгана Лисић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Наташа Будимир	Нови Сад	19	II
6.	Јована Градиштанац	Гимназија „Вук Караџић”	Гордана Миљковић	Трстеник	19	II
7.	Милица Живановић	Пожаревачка гимназија	Марија Запутил	Пожаревац	19	II
8.	Младенка Орлић	Тринаеста београдска гимназија	Маја Цветковић	Београд	19	II
9.	Тамара Хорват	Прва београдска гимназија	Катарина Крнетић	Београд	19	II
10.	Јана Петровић	Филолошка гимназија	Лела Росић	Београд	19	II

11.	Душан Станишић	Карловачка гимназија	Ивана Шијачки	Сремски Карловци	18	III
12.	Душица Ракоњац	Друга крагујевачка гимназија	Мирјана Арсенијевић	Крагујевац	18	III
13.	Ђорђе Керебић	Гимназија „Урош Предић”	Валентина Паровић	Панчево	18	III
14.	Емилија Вранчић	Филолошка гимназија	Александра Кузмић	Београд	18	III
15.	Ивана Талијан	Паланачка гимназија	Марија Поповић	Смедеревска Паланка	18	III
16.	Катарина Шгетић	Гимназија „Светозар Марковић”	Смиља Перуновић	Јагодина	18	III
17.	Милош Михаиловић	Гимназија „Велько Петровић”	Лидија Неранчић Чанда	Сомбор	18	III
18.	Хелена Голијанин	Филолошка гимназија	Александра Кузмић	Београд	18	III

Републичка комисија

1. Зона Мркаљ, председник
2. Зорица Несторовић, члан
3. Милан Алексић, члан
4. Славко Петаковић, члан
5. Бошко Сувајдић, члан

**ИЗ ПРАВИЛНИКА О ТАКМИЧЕЊУ ЛИТЕРАРНИХ
ДРУЖИНА И СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ
И СРЕДЊИХ ШКОЛА – НАГРАДА
„ПРОФ. ДР СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”**

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

1.

Такмичење има за циљ:

- да афирмише рад литерарних дружина и секција које својим програмима, облицима и методама рада утичу на подизање квалитета наставног процеса у српском језику и књижевности;
- да литерарно стваралаштво у школама допринесе развијању активног односа према књизи и писаној речи;
- да развије афинитете према естетским и етичким вредностима литературе;
- да подстакне развијање литерарног сензибилитета и креативних способности ученика;
- да допринесе развијању културе коришћења слободног времена код ученика;
- да подстакне ученике и наставнике на проширивање и продубљивање вредности уметничког текста и литерарног образовања својих чланова, што ће се постићи праћењем достигнућа савремене науке о књижевности и језику.

2.

Такмичење има два вида:

- I – за најбоље литерарне дружине и секције у основној школи; и

II – за најбоље литерарне дружине и секције у средњој школи.

3.

Најбоље литерарне дружине и секције награђују се наградом „Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”, дипломом и одабраним књигама, чији се износ утврђује сваке године.

4.

Проглашавање најбоље литерарне дружине и секције обавља се сваке године на Зимском семинару, када се врши и уручивање награда.

5.

Пријављивање литерарних дружина и секција за такмичење врши се сваке године **до 15. новембра за рад у претходној школској години**. Право пријављивања имају литерарне дружине и секције, школе и друге просветне институције.

Уз пријаву предлагачи морају доставити потпуну документацију о раду литерарне дружине, секције у претходној школској години.

Документација ће обухватити: **годишњи план и извештај о планираним активностима**, који треба да садржи:

- **организацију рада**
- **облике рада** (радне састанке, књижевне вечери, посете, излете, културно-уметничке јубилеје, сусрете с писцима и другим посленицима у култури, учествовање у школским приредбама, сарадњу са дружинама, секцијама, у периодици, месним радио-станицама, на наградним конкурсима, у издавачкој делатности и сл.).
- **резултате рада**: освојене награде и дипломе.

6.

Избор најбољих литерарних дружина и секција врши Републичка комисија коју именује Управа Друштва, утврђујући и председника и секретара Комисије.

7.

Ако Комисија процени да су литерарне дружине и секције изједначене по квалитету, може предложити да се за најбоље прогласе, у свакој категорији, највише три равноправне секције за I, II и III награду.

8.

Прво проглашавање најбоље литерарне дружине, у основној и најбоље литерарне секције у средњој школи обављено је јануара 1996. године, за период школске 1994/95. године.

9.

На Зимском семинару приликом свечаног проглашења најбољих литерарних дружина и секција које су освојиле награду „Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”, похваљују се и награђују професори и наставници који су стручно водили рад награђених секција и дружина, како би и овај рад изашао из анонимности и подстицајно деловао на унапређивање рада литерарних дружина и секција у школама.

НАПОМЕНА: Ово такмичење обухвата само литерарне дружине и секције као облике слободних активности са чвршћом организацијом. Треба их разликовати од других облика слободних активности као што су: друштво (КУД), као најмасовнија формација која има више огранака и секција; клуб – удружење које нема масовност друштва, али има услове за развој клупског начина рада.

Не постоји разлика између дружине и секције. Дружина је мања самостална организациона јединица која не зависи од неког вишег удружења и нема својих огранака, нити клупски друштвени живот, док је секција по свему слична дружини, само није самостална, него је део веће организационе формације (као што су клубови, друштва и сл.). Од друштва и клуба се разликују дружине и секције и променљивим бројем чланова.

Скуп ученика (група) који је малобројан, повремен и привремен не увршћује се у слободне активности, нити у ово такмичење јер не улази ни у годишњи план школе.

Рад секција је саставни део годишњих програма образовно-васпитног рада школа и приликом јављања на конкурс Друштва пријаву за такмичење мора званично да проследи школа, иначе се пријављен учесник **дисквалификује**.

ИЗ ПРАВИЛНИКА О ТАКМИЧЕЊУ ЛИНГВИСТИЧКИХ СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

1.

Такмичење има за циљ:

- да афирмише рад лингвистичких дружина и секција које својим програмима, облицима и методама рада утичу на подизање квалитета наставног процеса у српском језику и књижевности;
- да подстакне ученике на конкретнију примену знања којима су овладали о српским језичким системима и језичкој култури;
- да развије код ученика способност да стечена знања са сигурношћу примењују;
- да подстакне ученике и наставнике на проширивање знања праћењем достигнућа савремене науке о језику и језичкој култури.

2.

Такмичење има два вида:

- I – за најбоље лингвистичке дружине и секције у основној школи; и
- II – за најбоље лингвистичке дружине и секције у средњој школи.

3.

Најбоље лингвистичке секције награђују се Дипломом и одабраним књигама, чији се износ утврђује сваке године.

4.

Проглашавање најбољих лингвистичких секција обавља се сваке године на Зимском семинару, када се врши и уручивање награда.

5.

Пријављивање лингвистичких секција за такмичење врши се сваке године **до 15. новембра за рад у претходној школској години**. Право пријављивања имају лингвистичке дружине и секције, школе и друге просветне институције.

Уз пријаву предлагачи морају доставити потпуну документацију о раду лингвистичке секције у претходној школској години:

- план рада;
- колективне истраживачке пројекте;
- индивидуалне пројекте и радове;
- школске лингвистичке часописе.

Избор најбољих лингвистичких секција врши Републичка комисија коју именује Управа Друштва.

6.

Управа Друштва бира председника и секретара Комисије. Републичка Комисија доноси одлуке већином гласова.

7.

Ако Комисија процени да су лингвистичке секције изједначене по квалитету, може предложити да се за најбоље прогласе, у свакој категорији, највише три секције за I, II и III награду.

8.

Прво проглашење најбоље лингвистичке секције у основној и најбоље лингвистичке секције у средњој школи обављено је у јануару 1991. године, обухватајући период претходне школске године.

9.

На Зимском семинару приликом свечаног проглашења најбољих лингвистичких секција, јавно се похваљују и награђују професори и наставници који су стручно водили награђене секције, како би и овај стручни рад изашао из анонимности и подстицајно деловао на унапређивање рада лингвистичких секција у школама.

Рад секција је саставни део годишњих програма образовно-васпитног рада школа и приликом јављања на конкурс Друштва пријаву за такмичење мора званично да проследи школа, иначе се пријављен учесник **дисквалификује.**

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
ГОДИНА 2017.

ТЕСТ: 1 (30 ПИТАЊА)

1.	Подвуците име млађег дијалеката штокавског наречја ијекавског изговора који има четири акцента (нову акцентуацију): призренско-тимочки дијалекат, зетско-јужносанџачки дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат
2.	Чувени <i>Законик цара Душана</i> потиче из: а) XIII века б) XIV века в) XV века г) XVI века Заокружите слово испред тачног одговора.
3.	Подвуците језик који не припада западнословенској језичкој групи: словеначки, чешки, пољски, словачки
4.	Аутор <i>Мале српске граматике</i> (1850. године) је: _____ (написати име и презиме)
5.	Према датим екавским облицима подвуците књижевне ијекавске облике: I дело : дило, дјело дијело, дело II мера : мира, мјера, мијера, мера
6.	Подвуците исправно написане скраћенице од следећих речи: I ове године : ог ОГ ог. о. г. II господин : гдин г-дин г. г.
7.	Заокружите тачне тврдње у вези са артикулационим карактеристикама ЕКСПЛОЗИВА: а) Задње непце налази се у горњем положају. б) Постоји преграда, која се нагло уклања. в) Постоји преграда, која се у другој фази претвара у теснац. г) Нема препреке, ваздушна струја слободно пролази кроз усну дупљу.
8.	Подвуците речи у којима је наглашен (акцентован) први слог: <i>помрчина, помрачити, помрачим, помрачење</i>
9.	Подвуците речи у чијој парадигми примећујеш непостојано „а” (алтернација а : Ø): <i>тежак, тежак, петак, петак</i>
10.	Заокружите у следећим речима затворене слоге: приповетка, сабраним, несигурни, болесник
11.	Подвуците правилно написане речи: <i>масни, протесни, посни, контрасни</i>
12.	Заокружите слова испред речи који садрже слоготворно Р : а) корални б) огорчени в) дрвени г) грлени

13.	<p>Напишите у ком је падежу, роду и броју подвучени придев у следећој реченици: <i>Сви ми живимо под истим небом, али немамо <u>исти</u> хоризонт.</i></p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;"></th> <th style="width: 20%;">Род</th> <th style="width: 20%;">Број</th> <th style="width: 20%;">Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">ИСТИ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Род	Број	Падеж	ИСТИ			
		Род	Број	Падеж					
ИСТИ									
14.	<p>У следећем низу подвучите придевске заменице: <i>ко, чији, себе, нешто, неки, ико, свој</i></p>								
15.	<p>Заокружите слова испред реченица у којима је подвучена реч употребљена као предлог: а) Милица је стигла <u>пре</u> нас. б) Он је увек <u>против</u> свега. в) Преселили су се <u>спрат</u> <u>ниже</u>. г) Јавићу ти се <u>после</u>.</p>								
16.	<p>У следећем низу подвучите збирне именице: <i>новине, декурлија, ципеле, чељад, санке, трње</i></p>								
17.	<p>Напишите глагол <i>сломити</i> у задатим облицима: а) 3. лице множине презента: _____ б) глаголски прилог прошли: _____</p>								
18.	<p>Заокружите слова испред парова глагола истог вида: а) говорити – наговорити б) изговорити – изговарати в) преговарати – заговарати г) оговарати – наговарати д) уговорити – одговарати њ) приговорити – уговарати</p>								
19.	<p>Подвучите реч која има другачију мотивну реч од осталих: <i>лепота лепојка лепотица лепост леуикаст</i></p>								
20.	<p>Придеви <i>бешчастан, безбрижан, беспотребан, безаконит</i>: а) садрже исти префикс и он гласи _____ б) садрже различите префиксе в) два придева садрже један, а два други префикс Заокружите слово испред тачног одговора.</p>								
21.	<p>Којим су начином творбе настали придеви у реченици: <i>Мостови се деле на лучне, гредне, висиће и степенасте.</i> а) један придев је настао извођењем, а сви остали попридевљавањем б) један је настао попридевљавањем, а сви остали извођењем в) два су настала слагањем, један извођењем, а остали попридевљавањем Заокружите слово испред тачног одговора.</p>								
22.	<p><i>Атлас</i> (збирка географских карата) и <i>атлас</i> (врста тканине) спадају у речи које имају различито значење, а које се исто изговарају и пишу. Речи у том односу зову се _____.</p>								
23.	<p>Основно значење именице <i>сат</i> гласи <i>двадестчетврти део дана, час</i>. Како је добијено значење ове именице у реченици: <i>Родитељи су ми за рођендан купили ручни сат.</i> а) метафором б) метонимијом в) синегдохом г) синонимијом Заокружите слово испред тачног одговора.</p>								
24.	<p>Подвучите назив институције која објављује <i>Речник српскохрватског књижевног и народног језика</i>, највећи једнојезички речник српског језика: Матица српска САНУ Народна библиотека Српска књижевна задруга</p>								

25.	Подвуците зависне реченице: <i>Мрави дремају током посла, чиме сакупе око 16 минута сна у току дана. Једини мрав који истински спава јесте краљица, а за то време остали мрави у колонији брину се да је нико не узнемирава.</i>								
26.	Подвуците све речи које конгруирају с неком другом речју у реченици (под речју се подразумева оно што је написано између две белине, односно између белине и знака интерпункције): <i>И данас на Софи седе десетак бегова, иако је дан већ облачан и јавља се ветар који у ово доба доноси кишу.</i>								
27.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Гвожђе се кује док је вруће</i> (синтаксичке функције наводите прецизно): <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>Како гласи реченични члан</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Која је служба тог члана</td> <td></td> <td>ПРЕДИКАТ</td> <td></td> </tr> </table>	Како гласи реченични члан				Која је служба тог члана		ПРЕДИКАТ	
Како гласи реченични члан									
Која је служба тог члана		ПРЕДИКАТ							
28.	Напишите коју синтаксичку функцију има подвучени реченични члан: <i>Око те липе постављене су <u>ниске клупе</u>.</i> _____								
29.	Подвуците називе за синтаксичке функције: придев, синтагма, предикат, комуникативна реченица, реч, логички субјекат, глагол.								
30.	Упишите запете тамо где је то неопходно: <i>На полуострву Света гора које називају и Атос налази се двадесет манастира као и на стотине келија и испосница. Уобичајени монашки дан почиње од поноћи и то молитвом а завршава се чим се на небу укажу прве звезде.</i>								

ТЕСТ: 1 (РЕШЕЊА)

1. источнохерцеговачки дијалекат
2. б)
3. словеначки
4. Ђуро (Ђура) Даничић
5. I дјело II мјера
6. I о. г. II г.
7. а), б)
8. помрчина, помрачим
9. тежак, петак
10. припове~~т~~ка, сабра~~н~~им, несн~~г~~урни, болес~~н~~ик
11. масни, посни
12. в), г)
- 13.

	РОД	БРОЈ	ПАДЕЖ
ИСТИ	МУШКИ	ЈЕДНИНА	АКУЗАТИВ

14. ко, чији, себе, нешто, неки, ико, свој
15. а), б)
16. новине, дечурлија, ципеле, чељад, санке, трње
17. а) сломе; б) сломивши

18. в), г)
 19. лепотица
 20. а), без-
 21. б)
 22. хомоними
 23. б)
 24. САНУ
 25. Мрави дремају током посла, чиме сакупе око 16 минута сна у току дана. Једини мрав који истински спава јесте краљица, а за то време остали мрави у колонији брину се да је нико не узнемирава.
 26. И данас на Софи седи десетак бегова, иако је дан већ облачан и јавља се ветар који у ово доба доноси кишу.
 27.

Како гласи реченични члан	<i>Гвожђе</i>	<i>се кује</i>	<i>док је вруће</i>
Која је служба тог члана	(граматички) субјекат	предикат	(прилошка) одредба за меру времена / за време

28. (граматички) субјекат
 29. предикат, логички субјекат
 30. На полуострву Света гора, које називају и Атос, налази се двадесет манастира, као и на стотине келија и испосница. Уобичајени монашки дан почиње од поноћи, и то молитвом, а завршава се чим се на небу укажу прве звезде.

ТЕСТ: 2 (20 ПИТАЊА)

1.	Подвуците име млађег дијалеката штокавског наречја екавског изговора који има четири акцента (нову акцентуацију): призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат
2.	Чувено Мирослављево јеванђеље потиче из: а) XI века б) XII века в) XIII века г) XVI века Заокружите слово испред тачног одговора.
3.	Подвуците језик који не припада јужнословенској језичкој групи: словачки, словеначки, бугарски, српски
4.	Подвуците исправно написане скраћенице од следећих речи и израза: I доктор : др др. д-р. д-р II текуће године : т. г. тг. ТГ. Т. Г.
5.	Заокружите тачне тврдње у вези са артикулационим карактеристикама гласа А: а) Ваздушна струја слободно пролази кроз усну дупљу. б) Задње непце налази се у доњем положају. в) Језик је ниско постављен у усној дупљи. г) Језик се не помера ни напред ни назад.
6.	Подвуците речи у којима је наглашен (акцентован) први слог: <i>певати, певачи, певачица, певачки, певање</i>
7.	Подвуците речи које садрже само отворене слоге: <i>државни, државотворан, држава, држављанка</i>
8.	Заокружите слова испред глагола у чијем презенту запажете јотовање: а) везати б) стругати в) викати г) сећи

9.	Напишите у ком је падежу, роду и броју заменица у следећој реченици: <i>Много интересантних ствари прочитаћете у његовој новој књизи.</i>			
	Род	Број	Падеж	
10.	Подвучите придеве у следећој реченици: <i>Научни скупови с различитом тематиком често се организују под називом округли сто.</i>			
11.	У следећем низу подвучите глаголе који су свршеног вида и прелазни: <i>прећи, ићи, доћи, престићи, изаћи, ући, наићи</i>			
12.	Напишите глагол навестити у задатим облицима. а) 3. лице множине презента: _____ б) глаголски прилог прошли: _____			
13.	Подвучите реч која има другачију мотивну реч од осталих: <i>добраца доброта добрина добротивост добрити</i>			
14.	Придеви <i>школски, прашки, војнички, болнички</i> : а) изведени су истим суфиксом и он гласи _____ б) изведени су различитим суфиксима в) два придева су изведена једним, а два другим суфиксом Заокружите слово испред тачног одговора.			
15.	У највећем речнику српског језика, именица <i>кућа</i> има 26 значења. Појава да једна реч има више значења зове се _____.			
16.	Основно значење именице <i>мост</i> гласи <i>грађевинска конструкција за прелаз људи, возила и др. са једне на другу страну преко реке, удолине, изнад пута, пруге и др.</i> Како је добијено значење ове именице употребљене у реченици: <i>Спорт је најбољи <u>мост</u> између телесног и духовног у човеку.</i> а) метафором б) метонимијом в) синегдохом г) синонимијом Заокружите слово испред тачног одговора.			
17.	Подвучите зависне реченице: <i>Најдуже на свету може да спава пуж чије је латинско име <i>Eremarionta immaculata</i>. Он се тада закопа у земљу и, ако животни услови нису повољни, остане тако уславан и до три године.</i>			
18.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Ако не буде кише, Петар ће покосити башту</i> (синтаксичке функције наводите прецизно). Како гласи реченични члан			
	Како гласи реченични члан			
	Која је функција тог члана		(граматички) субјекат	

19.	Подвуците све речи које конгруирају с неком другом речју у реченици (под речју се подразумева оно што је написани између две белине, односно између белине и знака интерпункције): <i>Око те лепе и између стења и бусеља уклопљене су ниске клупе неправилна облика, на којима је задовољство поседети.</i>
20	Упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Мрави дремају током посла чиме сакупе око 16 минута сна у току дана. Једини мрав који истински спава јесте краљица а док то чини остали мрави у колонији брину се да је нико не узнемирава.</i>

ТЕСТ: 2 (РЕШЕЊА)

- шумадијско-војвођански дијалекат
- б)
- словачки
- Г д р П Т г
- а), в), г)
- певати, певачки, певање
- државотворан, држава
- а), б), в)
-

Род	Број	Падеж
женски	једнина	локатив

- Научни скупови с различитом тематиком често се организују под називом *округли сто*.
- прећи, ићи, доћи, престићи, изаћи, ући, наићи
а) наговесте; б) наговестивши
- добротворност
- а), -ски
- полисемија / вишезначност
- а)
- Најдуже на свету може да спава пуж чије је латинско име *Eremarionta immaculata*. Он се тада закопа у земљу и, ако животни услови нису повољни, остане тако усаван и до три године.
-

Како гласи реченични члан	<i>Ако не буде кише</i>	<i>Петар</i>	<i>ће покосити</i>	<i>баишту</i>
Која је функција тог члана	одредба услова /за услов	(граматички) субјекат	предикат	(прави / директни / ближи) објекат

- Око те лепе и између стења и бусеља уклопљене су ниске клупе неправилна облика, на којима је задовољство поседети.
- Мрави дремају током посла, чиме сакупе око 16 минута сна у току дана. Једини мрав који истински спава јесте краљица, а док то чини, остали мрави у колонији брину се да је нико не узнемирава.

ТЕСТ: 3 (20 ПИТАЊА)

1.	Подвуците име млађе дијалеката штокавског наречја ијекавског изговора који има нову деκлинацију: призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат						
2.	Најстарији српски књижевни језик познат је у науци као: а) рускословенски језик б) српскословенски језик в) славеносрпски језик Заокружите слово испред тачног одговора.						
3.	Подвуците језик који не припада датом низу: словеначки, словачки, чешки, пољски						
4.	Реформисану (нову) азбуку Вук Стефановић Караџић први пут је употребио: а) 1814. б) 1815. в) 1818. г) 1847. Заокружите слово испред тачног одговора.						
5.	Заокружите тачне тврдње у вези са артикулационим карактеристикама гласа Н : а) Гласне жице не трепере. б) Задње непце налази се у доњем положају. в) Врх језика прави препреку са алвеолама. г) Леђа језика праве препреку са предњим непцем.						
6.	Подвуците речи у којима је наглашен (акцентован) други слог: <i>потврда, потврдити, потврдим, потврђивање, потврдисмо</i>						
7.	Подвуците речи које садрже два затворена слога: <i>сумпорни, тамноцрвени, светлосни, приземној, смешним</i>						
8.	Заокружите слова испред речи у чијим парадигмама запажате губљење консонаната (сугласника). а) податак б) рођак в) почетак г) јатак						
9.	<p>Напишите у ком је падежу, роду и броју заменица у следећој реченици: <i>Најбољи део човековог живота јесу његова мала, безимена дела добротe и љубави.</i></p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Род</th> <th style="width: 33%;">Број</th> <th style="width: 33%;">Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 30px;"></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Род	Број	Падеж			
Род	Број	Падеж					
10.	Подвуците придеве у следећој реченици: <i>Израз Потемкинова села везује се за познату историјску личност – Георгија Потемкина.</i>						
11.	У следећем низу подвуците прилоге: <i>полако, зато, чији, због, какав, онамо, онај, упркос</i>						
12.	Напишите глагол онећу се у задатим облицима. а) глаголски прилог прошли: _____ б) 1. лице множине фтура II у мушком роду: _____						
13.	Подвуците реч која има другачију мотивну реч од осталих: <i>мудровање мудрост мудрац мудровати мудроња</i>						

14.	Глаголи <i>извући, исисати, истрајати, ишчитати</i> : а) садрже исти префикс и он гласи _____ б) садрже различите префиксе в) два придева садрже један, а два други префикс Заокружите слово испред тачног одговора.										
15.	Глаголи <i>запазити</i> и <i>приметити</i> имају исто значење, а различито се изговарају и пишу. Такве речи зову се _____.										
16.	У реченици <i>Волео је све кровове свога села, именица кров значи кућа</i> . Како је добијено значење ове именице? а) метафором б) метонимијом в) синегдохом г) синонимијом Заокружите слово испред тачног одговора.										
17.	Подвучите зависне реченице: <i>Да би се склониле од грабљивица, шимпанзе често спавају на дрвету, али најпре морају да пронађу крошњу која је баш по њиховој мери. И други велики примати праве себи удобну постељу од гранчица и лишћа, па многи научници сматрају да су и наши преци спавали у гнезду.</i>										
18.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Марија је залила цвеће да не увене</i> (синтаксичке функције наводите прецизно): <table border="1" data-bbox="227 713 826 891"> <tr> <td>Како гласи реченични члан</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Која је функција тог члана</td> <td></td> <td>предикат</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Како гласи реченични члан					Која је функција тог члана		предикат		
Како гласи реченични члан											
Која је функција тог члана		предикат									
19.	Подвучите све речи које конгруирају с неком другом речју у реченици (под речју се подразумева оно што је написани између две белине, односно између белине и знака интерпункције): <i>Од почетка маја до краја октобра на Софи се састају травнички бегови и угледнији људи који су принуђени у њихово друштво.</i>										
20.	Упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Као што је добро познато жељеви током хладних месеци западну у стање које је познато као зимски сан. Насупрот томе лемури са Мадагаскара да би се заштитили од врућине и суше западају у летњи сан.</i>										

ТЕСТ: 3 (РЕШЕЊА)

1. источнохерцеговачки дијалекат
2. б)
3. словеначки
4. в)
5. б), в)
6. потврдити, потврдисмо
7. сумпорни, приземној
8. а), в)

9.

Род	Број	Падж
средњи	множина	номинатив

10. Израз Потемкинова села везује се за познату историјску личност – Георгија Потемкина.
 11. полако, зато, чији, због, какав, онамо, онај, упркос
 12. а) опекавши се; б) будемо се опекали / се будемо опекали
 13. мудровање
 14. а), из-
 15. синоними
 16. в)
 17. Да би се склониле од грабљивица, шимпанзе често спавају на дрвету, али најпре морају да пронађу крошњу која је баш по њиховој мери. И други велики примати праве себи удобну постелу од гранчица и лишћа, па многи научници сматрају да су и наши преци спавали у гнезду.
 18.

Како гласи реченични члан	<i>Марија</i>	<i>је зашла</i>	<i>цвеће</i>	<i>да не увене</i>
Која је служба тог члана	(граматички) субјекат	предикат	(прави / директни / ближи) објекат	одредба циља / за циљ

19. Од почетка маја до краја октобра на Софи се састају травнички бегови и уледнији људи који су принуђени у њихово друштво.
 20. Као што је добро познато, јежеви током хладних месеци западну у стање које је познато као зимски сан. Насупрот томе, лемури са Мадагаскара, да би се заштитили од врућине и суше, западају у летњи сан.

ТЕСТ: 4 (20 ПИТАЊА)

1.	Подвуците име млађег дијалеката штокавског наречја екавског изговора који има нову деκлинацију: призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат
2.	Први књижевни језик свих словенских народа познат је у науци као: а) рускословенски језик б) старословенски језик г) славеносрпски језик Заокружите слово испред тачног одговора.
3.	Подвуците језик који не припада источнословенској језичкој групи: пољски, руски, белоруски, украјински
4.	Вукова <i>Писменица сербскога језика</i> објављена је: а) 1813. б) 1814. в) 1818. г) 1847) Заокружите слово испред тачног одговора.
5.	Заокружите тачне тврдње у вези са артикулационим карактеристикама гласа К : а) Гласне жице не трепере. б) Задње непце налази се у горњем положају. в) Препреку праве леђа језика са предњим непцем. г) Препреку праве леђа језика са задњим непцем.

6.	Подвуците речи у којима је наглашен (акцентован) трећи слог: <i>споразум, споразумети се, споразумевати се, споразумно, споразумевам се</i>						
7.	Подвуците речи које имају само један затворени слог: <i>поступци, мршави, општина, законским, канцеларијски</i>						
8.	Заокружите слово испред речи у којој је прелаз Л у О претходно сажимању вокала: а) петао б) пошао в) соко г) село						
9.	<p>Напишите у ком је падежу, роду и броју придев у следећој реченици: <i>Добрамерност је једна од особина својствених само човеку.</i></p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Род</th> <th>Број</th> <th>Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Род	Број	Падеж			
Род	Број	Падеж					
10.	Подвуците именице у следећој реченици: <i>Кумовом слама назива се у нас галаксија у којој се налазе све планете Сунчевог система.</i>						
11.	У следећем низу подвуците предлоге који се могу јавити уз именицу у акузативу. <i>о, међу, изнад, са, до, над, између</i>						
12.	<p>Напишите глагол чути у задатим облицима.</p> <p>а) 3. лице јединине аориста: _____</p> <p>б) 2. лице множине императива: _____</p>						
13.	Подвуците реч која има другачију мотивну реч од осталих: <i>младост младић младићство млађарија младојка</i>						
14.	<p>Именице <i>иверје, жбуње, цвеће, грожђе</i>:</p> <p>а) изведене су истим суфиксом и он гласи _____</p> <p>б) изведене су различитим суфиксима</p> <p>в) две именице изведене су једним, а две другим суфиксом</p> <p>Заокружите слово испред тачног одговора.</p>						
15.	Придеви <i>дугачак</i> и <i>кратак</i> имају супротно значење: Такве речи зову се _____.						
16.	<p>Основно значење именице <i>грana</i> гласи <i>тањи, савитљивији део дрвета који расте из стабла</i>. Како је добијено значење ове именице употребљене у реченици: <i>Ботаника је грana биологије.</i></p> <p>а) метафором б) метонимијом в) синегдохом г) синонимијом</p> <p>Заокружите слово испред тачног одговора.</p>						
17.	<p>Подвуците зависне реченице:</p> <p><i>Бела ајкула је врста ајкуле из рода <i>Lamniformes</i> и може да се нађе у свим океанима. Зове се бела јер има бели стомак, али су јој леђа сива. Да би им вода стално пролазила кроз икрге, беле ајкуле морају да пливају чак и у сну.</i></p>						

18.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Иако му је то било тешко, Петар се латио посла</i> (синтаксичке функције наводите прецизно):			
	Како гласи реченични члан			
	Која је функција тог члана		(граматички субјекат)	
19.	Подвуците све речи које конгруирају с неком другом речју у реченици (под речју се подразумева оно што је написани између две белине, односно између белине и знака интерпункције): <i>То се место звало Софа. И та је реч у народном говору у Травнику имала, кроз нараштаје, своје друштвено значење.</i>			
20.	Упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Манастир Симонолетра који се налази на Светој гори саграђен је на веома високим стенама због чега изгледа као да лебди између неба и земље. Иначе за његов настанак везана је једна од најчудеснијих светогорских легенди.</i>			

ТЕСТ: 4 (РЕШЕЊА)

- шумадијско-војвођански дијалекат
- б)
- пољски
- 1814.
- б), г)
- споразумети се, споразумевам се
- поступци, општина
- в)
-

Род	Број	Падеж
женски	множина	генитив

- Кумовом сламом назива се у нас галаксија у којој се налазе све планете Сунчевог система.
- о, међу, изнад, са, до, над, између
- а) чу; б) чујте
- младићство
- а), -је
- антоними
- а)
- Бела ајкула је врста ајкуле из рода Lamniformes и може да се нађе у свим океанима. Зове се бела јер има бели стомак, али су јој леђа сива. Да би им вода стално пролазила кроз шкрге, беле ајкуле морају да пливају чак и у сну.

18.

Како гласи реченични члан	<i>Иако му је то било тешко</i>	<i>Петар</i>	<i>се латио</i>	<i>посла</i>
Која је служба тог члана	допусна / концесивна одредба	(граматички) субјекат	предикат	неправи / индиректни / даљи објекат

19. То се место звало Софа. И та је реч у народном говору у Травнику имала, кроз нараштаје, своје друштвено значење.
20. Манастир Симонопетра, који се налази на Светој гори, саграђен је на веома високим стенама, због чега изгледа као да лебди између неба и земље. Иначе, за његов настанак везана је једна од најчудеснијих светогорских легенди.

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ
ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ЈУНИ 2017.

IV

(Из збирке *Ђулићи увеоци*)

Пођем, клецнем, идем, застајавам,
Шеталицу сату задржавам;
Јурим, бежим, кâ очајник клети,
Зборим речи, речи без памети:
„Не сме нам умрети!”

Вичем Богу: Она је још млада!
Вичем правди: Она се још нада!
Анђелима: Ви јој срца знате!
Вичем земљи: Она није за те!
Ниоткуда нема ми одјека –
Вичем себи: Зар јој немаш лека!...
Идем, станем, кâ очајник клети,
Опет зборим речи без памети:
„Не сме нам умрети!”

Идем, станем, па ми клоне глава
Над колевком, где нам чедо спава.
Чедо с' буди, па ме гледа немо;
Гледамо се, па се заплачемо;
Па и њему, кâ очајник клети,
Зборим речи, речи без памети:
„Не сме нам умрети!”

Јован Јовановић Змај

I ЗАДАЦИ

1. Одреди књижевноисторијски период коме припада песма. Наведи основне одлике тог периода.
2. Издвој и објасни главне мотиве у песми.
3. Опиши композицију песме.
4. Анализирај обраћања лирског субјекта.
5. Наведи и објасни основна језичкостилска изражајна средства.

II ТЕМЕ

1. Судбина јунакиње у народној балади *Хасанагиница*
2. Фантастично и реалистичко у *Немуштом језику*
3. Проблем одрастања у *Животу и прикљученијима* Доситеја Обрадовића
4. Односи између јунака у роману *Чича Горно*
5. Сукоб стварности и фантазије у приповеци *Пут Алије Берзелеза*

СЕПТЕМБАР 2017.

ВЕЧЕ

Као златне токе, крвљу покапане,
Доле пада сунце, за гору, за гране.

И све немо ћути, не миче се ништа;
Та најбољи витез паде са бојишта!

У срцу се живот застрашеном таји,
Само ветар хуји... То су уздисаји...

А славуји тихо уз песмицу жале,
Не би ли им хладне стене заплакале.

Немо поток бежи – ко зна куда тежи?
Можда гробу своме – мору хлађаноме!

Све у мртвом сану мрка поноћ нађе;
Све је изумрло. Сад месец изађе...

Смртно бледа лица, горе небу лети;
Погинули витез ено се посвети!

Ђура Јакшић

I ЗАДАЦИ

1. Ком књижевном периоду припада Ђура Јакшић? Наведи основне одлике тог периода.
2. У коју врсту лирских песама спада песма *Вече*? Објасни зашто.
3. Образложи основне мотиве у песми.
4. Опиши најважнија стилска средства у песми.
5. Протумачи симболичке елементе у песми.

II ТЕМЕ

1. Стварност и фантастика у народној приповеци *Златна јабука и девет пауница*
2. Слика сеоског живота у приповеци *Прва бразда* Милована Глишића
3. Карактер главног јунака у драми *Тврдица* Јована Стерије Поповића
4. Психолошко и социјално у роману *Злочин и казна* Ф. М. Достојевског
5. Јунак и колектив у роману *Сеобе* Милоша Црњанског

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

Студентски трг 3, 11000 Београд,

телефон 011/3285-506,

e-mail: drustvosj@fil.bg.ac.rs

сајт: drustvosj.fil.bg.ac.rs

Издања Друштва:

1. Љубомир Поповић: **Ред речи у реченици**, II издање, цена 500,00 динара
2. Новица Петковић: **Огледи о српским песницима**, II издање, 500,00 динара
3. Љиљана Бајић: **Одабране наставне интерпретације**, II издање, цена 500,00 динара
4. Слободан Ж. Марковић: **Српска књижевност између два светска рата – појаве, писци и дела**, цена 500,00 динара
5. Тихомир Брајовић: **Облици модернизма**, цена 500,00 динара
6. Бошко Сувајдић: **Јунаци и маске**, цена 500,00 динара
7. Нада Милошевић-Ђорђевић: **Од бајке до изреке**, II издање, цена 500,00 динара
8. Драгана Вукићевић: **Писмо и прича**, цена 500,00
9. Зборник **Ка савременој настави српског језика и књижевности** (књижевност), цена 500,00 динара
10. Бранкица Чигоја: **Траговима српске језичке прошлости**, цена 500,00 динара
11. Радмила Маринковић: **Светородна господа српска**, II издање, цена 500,00 динара
12. Васо Милинчевић: **Велика школа и велики професори**, цена 500,00 динара
13. Јелица Јокановић-Михајлов: **Акцент и интонација говора на радију и телевизији**, цена 500,00 динара
14. Наташа Станковић-Шошо: **Топос пута у српској народној бајци**, цена 500,00 динара

15. Оливера Радуловић: **Речи са чистих усана**, цена 500,00 динара
16. Гордана Јовановић: **Живот Стефана Лазаревића, деспота српскога**, цена 500,00 динара
17. Татјана Јовићевић: **Српски историјски роман XIX века**, цена 500,00 динара
18. Јован Деретић: **Огледи о српској књижевности**, цена 500,00 динара
19. Душан Иванић: **Огледи о Стерији**, цена 500,00 динара
20. **Писци говоре**, приредио Михајло Пантић, цена 500,00
21. Божо Ћорић: **Творба именица у српском језику**, цена 500,00 динара
22. Мило Ломпар: **О завршетку романа**, цена 500,00 динара
23. Бошко Сувајдић: **Иларион Руварац и народна књижевност**, цена 500,00 динара
24. Драгана Мршевић-Радовић: **Фразеологија и национална култура**, II издање, цена 500,00 динара
25. Снежана Милинковић: **Преображаји новеле**, цена 500,00 динара
26. Снежана Самарџија, **Биографије епских јунака**, цена 500,00 динара
27. Гордана Штасни, **Творба речи у настави српског језика**, цена 500,00 динара
28. Зона Мркаљ, **Наставно проучавање народних приповедака и предања**, цена 500,00 динара
29. Јелена Јовановић, **Писци и стил**, цена 500,00 динара
30. Милош Ковачевић, **Огледи из српске синтаксе**, цена 500,00 динара
31. Божо Ћорић, **Лингвомаргиналије**, цена 500,00 динара
32. Рајна Драгићевић, **Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу**, цена 500,00 динара
33. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 1, приредила Босиљка Милић, цена, 500,00 динара

34. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 2, приредили: Б. Милић и В. Брборић цена, 500,00 динара
35. **Пут до есеја (хронолошки преглед такмичења)**, приредила Босиљка Милић, цена 500, динара
36. Милан Стакић, **Морфо(но)лошке теме**, цена 500,00 динара
37. Зоја Карановић, **Небеска невеста**, цена 500,00 динара
38. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 3, приредили: Б. Милић и В. Брборић цена, 500,00 динара
39. Валентина Питулић, **Трагом архетипа**, цена 500,00 динара
40. Зорица Несторовић, **Класик Стерија**, цена 500,00 динара
41. Вељко Брборић, **Правопис и школа**, II издање, цена 500,00 динара
42. **20 година Републичког такмичења из српског језика и језичке културе ученика основних и средњих школа**, приредила Босиљка Милић, цена 500,00 динара
43. Слободан Ж. Марковић, **100 година Друштва за српски језик и књижевност Србије**, прилоге приредила Босиљка Милић, цена 500,00 динара
44. Марија Клеут, **Из Вукове сенке**, цена 500,00 динара
45. Јасмина Јокић, **Краљичке песме, Ритуал и поезија**, цена 500,00 динара
46. Зона Мркаљ, **Колико познајеш књижевност?**, цена 500,00 динара
47. Јелица Јокановић, **Прозодија и говорна култура**, цена 500,00 динара
48. **Српски језик кроз тестове 3**, приредила Босиљка Милић, цена 550,00 динара

49. Драгана Вељковић Станковић, **Комуникативни приступ у настави српског језика**, цена 500,00 динара
50. Светлана Торњански Брашњовић, **Свадбене песме и обредни смех**, цена 500,00 динара
51. Милан Алексић, **Богдан Поповић и српска књижевност**, цена 500,00 динара
52. Миодраг Павловић, **Спреми се да говориш**, цена 500,00 динара
53. Александар Милановић, **Језик весма полезан**, цена 500,00 динара
54. Весна Ломпар, **Врсте речи и граматичка пракса**, цена 500,00 динара
55. Вељко Брборић, **О српском правопису**, цена 500,00 динара
56. Милорад Дашић, **Народна књижевност у наставним плановима и програмима**, цена 500,00
57. Иван Златковић, **Ка поетици смеха**, цена 500,00 динара
58. Предраг Петровић, **Авангардни роман без романа: поетика кратког романа српске авангарде**, цена 500,00 динара
59. Првослав Радић, **Творба речи и миксоглоотија**, цена 500,00 динара
60. Душан Иванић, **П(ј)есник и п(ј)есма**, цена 500,00 динара

Часописи:

1. Часопис **Књижевност и језик**
Годишња претплата за 2018. годину 600,00
Цена двоброја 350,00
2. Часопис **Свет речи** – средњошколски часопис
за српски језик и књижевност
Број: **45-46** 250,00

Збирке тестова:

1. **Тестови са такмичења из српског језика и језичке културе ученика основне школе 2009–2016.**
Цена 500,00 динара (сваки 11. бесплатан)
2. **Тестови са такмичења из српског језика и језичке културе ученика средњих школа 2009–2015.**
Цена 500,00 динара (сваки 11. бесплатан)
3. **Тестови са Књижевне олимпијаде 1 (2012/2013, 2013/2014)**
Цена 500,00 динара
4. **Тестови са Књижевне олимпијаде 2 (2014/2015, 2015/2016)**
Цена 500,00 динара

Уплату извршити на жиро рачун Друштва:

Комерцијална банка

205-23421-53

У рубрику *позив на број* уписати број рачуна.

САДРЖАЈ

Програм 59. Републичког зимског семинара.....	5
Такмичење ученика средњих школа из књижевности.....	11
Писмени задатак награђен првом наградом	15
Литерарне секције – Награда „Проф. др Слободан Ж. Марковић”	19
Лингвистичке секције.....	22
Основношколски и средњошколски листови и часописи	25
Такмичење из методике наставе српског језика и књижевности наставника основних и средњих школа „Проф. др Милија Николић”	30
Такмичење из српског језика и језичке културе.....	34
Програм такмичења из српског језика и језичке културе.....	41
Резултати 27. Републичког такмичења из српског језика и језичке културе ученика основних и средњих школа.....	56
Књижевна олимпијада.....	69
Резултати 5. Републичког такмичења из књижевности „Књижевна олимпијада” ученика основних и средњих школа ..	102
Из Правилника о такмичењу литерарних дружина и секција основних и средњих школа – Награда „Проф. др Слободан Ж. Марковић”	122
Из Правилника о такмичењу лингвистичких секција основних и средњих школа	126
Класификациони испит из српског језика	129
Класификациони испит из књижевности	141
Књижевни оглас Друштва	145

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.163.41+821]:005.745(497.11)“2018”
371.384

РЕПУБЛИЧКИ зимски семинар Настава српског
језика и књижевности у основној и средњим
школама (2018 ; Београд)

Републички зимски семинар 2018. Настава српског
језика и књижевности у основној и средњим школама /
[организатори] Друштво за српски језик и књижевност
Србије [и] Министарство просвете, науке и технолошког
развоја Републике Србије [и] Филолошки факултет у
Београду ; [уредници Босиљка Милић ... и др.]. -
Београд : Друштво за српски језик и књижевност Србије,
2018 (Београд : Чигоја штампа). - 149 стр. : табеле ; 20 cm

Тираж 1.500.

ISBN 978-86-84885-83-0

1. Друштво за српски језик и књижевност Србије
(Београд) 2. Србија. Министарство просвете, науке и
технолошког развоја 3. Филолошки факултет (Београд)

COBISS.SR-ID 255936780